

DEBRECZEN

XIX. évi. 7 sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

Kisebb mérvű vonatkorlátozások lesznek hétfőtől kezdve

Nyugtalanság Ankarában a Törökországot is érintő szovjet-angolszász megegyezés miatt

**A japánok feltartóztathatatlanul nyomulnak előre a Maláj félszigeten
Japán tengeralattjáró elsüllyesztette a Langley amerikai repülőgép-anyahajót
Ribbentrop német külügyminiszter tegnap elutazott Budapestről**

Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter magyarországi látogatása tegnap véget ért. A látogatás mély visszhangot keltett a német és olasz sajtóban is. Mint Berlinből jelentik a német lapok feltűnő formában, első oldalon szövegesen közlik Bárdossy miniszterelnök és Ribbentrop külügyminiszter pohárköszöntőjét. A lapok címfelirataikban a mindig bevált régi német-magyar barátság újabb bizonyítékaként méltatják Ribbentrop látogatását.

A Völkischer Beobachter a többi között ezeket írja: A budapesti pohárköszöntők hangsúlyozták azt a rendkívül bizalmas viszonyt, mely Németországot és Magyarországot egymáshoz fűzi és amely a világháborúban s a párisi békeparancsok elviselhetetlen nyomásának közös sorsában még jobban elmélyült. Ennek az összetartozásnak a szellemében történt, hogy miután a birodalom szétért a párisi környeki bilincseket, Magyarország is megkapta elégtételét, amelyre a történelem színe előtt igényt tartott és hogy a kelet felől fenyegető és a német kard közbevetését kikényszerítő közös veszély ellen a trianoni átoktól megváltott új Magyarország fiai is ott küzdenek régi, dicsőséges hagyományok szellemében.

A birodalmi külügyminiszter — folytatja a lap — meglepő szavakkal juttatta kifejezésre, hogy **milyen baráti érzelmekkel viseltetik Németország Magyarországot iránt.** A német nép szívéből beszélt és szavai azt bizonyítják, hogy az új Európa semmiképpen sem jelenti az Európától idegen akarat által régebben oly gyakran egymás ellen hajszolt államok pusztán külsőségeken alapuló társulását, hanem az európai népek lelkéből fakad. Felismerték, hogy az erős kézzel irányított nagy térségben egyéniségük mitsem veszít és hogy saját lényük felemelkedését és valamennyi nemzet közös alkotó tevékenységét várhatják az élettérben, amely fenntartja és védelmezi őket. A magyar-német viszony erős ága a mostani háborúban felövő új fának.

A Popolo di Roma reggeli számában hasábos tudósításban számol be Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter budapesti látogatásáról. Az olasz lap vastagbetűs címben kiemeli a német kül-

ügyminiszternek azt a kijelentését, amely szerint a bolszevizmust az 1942. évben teljesen le fogják verni.

A MAGYAR SAJTÓ

kommentárjai közül idézzük a Magyarország cikkének következő részét: »A német külügyminiszter szavai világosan körvonalazták a magyar-német együttműködés közvetlen célját és irányát: az **angolszászok Edén moszkvai tárgyalásai alatt elvben kiszolgáltatták Közép-Európát a bolszevizmusnak,** de a középeurópai népek, elsősorban Magyarországon, Németországgal és a hatalmas német erővel összefogva, **mindent el fognak követni, hogy ez a szörnyű terv ne váljék valóra.**«

TÖRÖKORSZÁG ÉS WASHINGTON

A Törökországgal kapcsolatos angolszász és szovjet tervek élénk feltűnést keltenek. Ankarából ismételtelen jelentik, hogy török politikai körökben vegyes érzelmeket keltett az a hír, hogy Washingtonban Steinhardtot nevezték ki az Egyesült Államok új ankarai nagykövetévé. Befolyásos ankarai körökben gyanakvással szemlélik az amerikai diplomáciának azt a lépését és attól tartanak, hogy Washington Steinhardt útján **fokozott nyomást akar majd gyakorolni Ankarára.**

Különösen nyugtalanítóknak vélik azt a tényt, hogy épp az Egyesült Államok eddigi moszkvai nagykövétét szemelték ki most az amerikai érdekek törökországi képviseletére. Politikai körökben az elmúlt napokban azt az aggodalmat hangoztatták, hogy az **angolszász hatalmak megegyezhetek a Szovjetunióval a tengerszorosok kérdésében és általában olyan kettős játékot folytatnak, amely Törökország létét veszélyeztetheti.** A Steinhardt kinevezéséről szóló hírből a jelzett körök ennek az aggodalomnak megerősítését látják.

A csütörtöki török sajtó vezető helyen közli a római Popolo d'Italia jelentését, amely szerint **Earl volt szófiai amerikai nagykövet kijelentette, hogy Bulgáriának el kell tűnnie a térképről.** Ezenkívül a török sajtó egész sor idézetet közöl a spanyol lapokból, a Times cikkével kapcsolatban, amelyben az angol lap azt hangoztatta, hogy a háború után Európa újjáépíté-

sét a Szovjetunióra bizzák.

Érdekes tény, hogy a török sajtó közli ezeket az igen éles spanyol sajtóhangokat. Kétségtelen, hogy mind Earl nyilatkozata, mind pedig a Times cikke Törökországban igen kellemetlen felháborítást keltett. A török külpolitika mindig az volt, hogy a kis népek letjogosultságát is hangoztassa és a török újságírók ismételtelen rámutattak arra, hogy éppen a demokráciák a kis népek jogaiért szálltak harcba. Most éppen a demokráciák azok, akik a kis államokat el akarják tüntetni a térképről és Európát a bolszevizmusnak akarják kiszolgáltatni.

AGGODALMAK ANKARÁBAN

Újabb ankarai jelentés szerint török politikai körökben feszült érdeklődéssel várják a moszkvai konferencián résztvevő ankarai brit nagykövet visszatérését a török fővárosba. A nagykövet Moszkvából Teheránon át Bagdadba utazott és ott Bullittal, Roosevelttel külön megbízottjával találkozott. Innen repülőgépen Aleppoba folytatják útjukat és ott katonai tanácskozások lesznek. Ankarában úgy látják, hogy a moszkvai konferencia Törökországot is érintette és Edén tárgyalásainak eredményében Törökország is érdekelt van. Bár az ankarai brit nagykövet a török fővárosból való elutazása előtt határozott biztosítékot adott a török kormánynak, mégis bizonyos aggodalmak merültek fel arra nézve, hogy Edén hozzájárulása ahhoz, hogy a Szovjetunió európai befolyását kiterjessze, a török kormányra is vonatkozik.

IRORSZÁGGAL ÉS A PORTUGÁL SZIGETEKSEL

kapcsolatban is aggodalmak merülnek fel. Lisszaboni politikai körök újból élénk nyugtalansággal tárgyalják az **Azori és a Zöldfoki szigetek helyzetét.** Ugy vélik, hogy a szigetek ma még jobban ki vannak téve az angolszászok megrohanásainak, mint bármikor. A portugál gyarmatügyi minisztert a szigetekben tett szemleutjáról visszatérve Salazar miniszterelnök jelentéstételre fogadta.

Az angol hírszolgálati iroda jelentése szerint Andrews Észak-Irország elnöke Grandseen, az észak-ir kormány államtitkára kíséretében Londonba érkezett, hogy a brit miniszterekkel »sürgős tanácskozásokat« folytatasson. Grandseen ki-

jelentette a sajtónak, hogy Andrewsnek Londonban »különleges ügyet« kell lebonyolítania.

A »Daily Telegraph« katonai szakértője amerikai csapatoknak Észak-Irországba való kiküldésével kapcsolatban megállapítja, hogy Észak-Irországban, Londonderryben fontos támaszpontokat létesítenek az amerikai flotta számára. Az elmúlt világháborúban Queenstown volt az amerikaiak flottatámaszpontja, most azonban az írek semlegessége miatt ez nem áll rendelkezésre. Egyébként északamerikai szakemberek Észak-Irországban más támaszpontokat is építenek.

AZ AMERIKAI ÉRTEKEZLET

Washingtoni jelentés szerint Sumner Welles külügyi államtitkár csütörtökön elutazott Rio de Janeiroba. Vele utaztak a riói amerikai külügyminiszteri értekezleten résztvevő egyesültállamokbeli küldöttség tagjai. Sumner Welles még e hét végen megérkezik a braziliai fővárosba, hogy közreműködjen a január 15-én kezdődő értekezlet előkészítésében.

A riói amerikai értekezlet célja az, hogy összehangolja egyrészt a szövetségesek, másrészt a dél- és középamerikai államok hadicéljait. A tanácskozások több, mint egy héttig tartanak majd. Rio de Janeiroban egyébként fontosnak tartják annak hangoztatását, hogy az értekezletet nem Brazília, hanem az északamerikai Unió hívta össze.

Washingtonban nagy figyelmet szentelnek Guinazu argentinai külügyminiszter nyilatkozatának, amely Chile, Peru és Paraguay külügyminisztereinek buenosairesi tartózkodása alatt hangozott el. Guinazu megállapította, hogy az ószakamerikai külügyminiszteri értekezlet csak tanácskozik, de nem hoz határozatokat. Ez a nyilatkozat legkevésbé sincs összhangban Washington terveivel. A Dél-Amerikából érkező hírek azonban általában arra vallanak, hogy az

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

értekezlet aligha lesz nyugodt le-
folyású.

EDEN A MOSZKVAI TÁRGYALÁSOKRÓL

A Német TI közli a brit hírszolgálat jelentését, mely szerint Eden angol külügyminiszter csütörtökön az alsóházban kijelentette, hogy Molotovval és Sztalinnal folytatott moszkvai megbeszélései széles körre terjedtek ki. Moszkvai tárgyalásai alatt a dominiumoknak teljes jelentést tettek mindenről, amit csak Sztalinnal megbeszéltek. Az Egyesült Államokban Churchill vállalta ezt a feladatot.

A Szovjet vezetői nem állítják, — mondotta Eden, — hogy biztosítékokat adhatnak arra, hogy a jövőben nem érik őket újabb csapások.

Megbeszéltek Moszkvában — fejezte be nyilatkozatát a külügyminiszter — a békefeltételeket, valamint a béke megszervezését is a háború után s ebből a szempontból ezeket a megbeszéléseket a jövőre nézve rendkívül fontosnak tartjuk. Ez azonban csak kezdet, amelyet folytatni kell. Az államférfiak fel-

Ribbentrop budapesti tartózkodásának második napja és elutazása

Budapest, január 9. Joachim von Ribbentrop, a Budapesten időző német birodalmi külügyminiszter pénteki programja kegyeletes aktsussal kezdődött, délelőtt 11 órakor megjelent a Hősök terén, hogy tisztelegjen az 1914—18-as világháborúban hősi halált halt magyar katonák előtt.

A Hősök terét erre az alkalomra ünnepi díszbe öltöztették. Kivonult a Ludovika Akadémia díszszázada, tüzeharcosok, leventék. Az emlékmű előtt nagyszámú közönség gyülekezett. A német és magyar Himnusz fogadta Ribbentrop külügyminisztert, ki ellépett a díszszázad arcátéle előtt, fogadta a megjelent előkelőségek tisztelgését, majd hatalmas babékosztorút helyezt a Hősök emlékművére — néhány percig felemelt kézzel némán tisztelgett.

Innen a rákoskeresztúri temetőbe rajtatott a német külügyminiszter, hol hasonló ünnepélyes keretek között a német katonák sírját koszorúzták meg. A hatalmas koszorú szalagján ennyi állott: **A német külügyminiszter.**

A déli órákban a Szépművészeti Múzeumot tekintette meg Ribbentrop, majd kórsétára indult a városban.

Délben 2 órakor a budapesti német követségen Ribbentrop villásreggelit adott, melyre magyar részről hivatalosok voltak a kormány tagjai és más közéleti előkelőségek.

Ribbentrop külügyminiszter péntek délután félhatkor elutazott Magyarországról.

A keleti pályaudvar, ahonnan a német birodalmi külügyminiszter és kísérete különvonata elindult, most is épp olyan ünnepélyesen fel volt díszítve, mint a külügyminiszter érkezésekor.

A város zászlódszibe öltözött utcáin hatalmas embertömeg szorongott és igen sok küldöttség vonult ki az elutazás alkalmából. A pályaudvar előtti térséget rendőrkordonnal zárták le és mögötte már kora délután gyülekezni

METEOR MOZGO műsora:

Szombaton: 5, 7, 9 órakor utoljára

Déli csillaga

La Jana gyönyörű izgalmas filmje!

Holnap: „Harry Piel és Stan-Pan“

adata biztosítani azt, hogy ez a fejlődés előnyös legyen mindkét ország lakossága számára. (MTI)

MILYEN ENGEDMÉNYT TETT SZIKORSZKY SZTALINNAK?

A zürichi Die Tat jelenti, hogy Szikorszky, a lengyel »árnyékkormány« elnöke repülőgépen visszaérkezett Londonba. Ok van annak feltevésére, hogy Sztalinnal folytatott tárgyalásának eredményeképpen »átengedte« azokat a volt lengyel területeket, amelyeket a Szovjet az 1939. évi lengyel hadjárat során megszállt.

Mint ismeretes, Zaleszki volt külügyminiszter néhány hónappal ezelőtt azért mondott le, mert nem akart hozzájárulni ahhoz, hogy ezek az annakidején a szovjet csapatok által megszállt területek papíron is a szovjet birtokai legyenek.

SZIÁM TERÜLETEKET KÖVETEL BURMÁTÓL

Singaporeból jelentik, hogy Sziám új követeléseket támasztott. Sziám követelése a Burmához tartozó Shan államokra irányul, mint amely burmai területek birtoklásának joga Sziámot illeti meg.

A bangkoki rádió ezzel kapcsolatban megállapította, hogy ezek az államok Sziámhoz tartoznak és Sziám vissza is akarja kapni azokat.

Más jelentés szerint Sziám Brit-Malaja területeiből Trengganut és Kedaht is magának követeli.

kezdett az óriási ünneplő tömeg. Katonai díszszázad vonult ki zászlóval és zenekarral, kivonultak továbbá a tüzeharcosok, tüzoltók, leventék és cserkész alakulatai, valamint a vasutasok és postások formaruhás alakulatai és a hazai németek különböző formaruhás alakulatai is.

Az ünnepélyesen feldíszített pályaudvaron már 5 óra előtt gyülekezni kezdtek a magyar előkelőségek és a külföldi diplomaták. Ribbentrop vonata már a pályaudvaron várakozott, amikor félhat előtt hatalmas éljenzés jelezte a külügyminiszter érkezését.

Ribbentrop külügyminiszter Bárdossy László miniszterelnökkel együtt érkezett. Az előkelőségek megérkezésekor a kivézenyelt díszszázad zenekara a német Himnusz játszott, amelynek hangjai mellett Ribbentrop külügyminiszter és Bárdossy László miniszterelnök ellépett a díszszázad arcvonala előtt. Ezután a pályaudvar fogadási csarnokának vörös drapériákkal és nemzetiszínű zászlókkal díszített főbejáratán beléptek a fogadási csarnokba és itt Ribbentrop szívélyes búcsút vett a megjelent magyar előkelőségektől és külföldi diplomatáktól. Közben Ribbentrop külügyminiszter kíséretének tagjai, valamint a külügyminiszter mellé beosztott magyar díszkíséret tagjai felsorakoztak a vonat elé.

Bárdossy László miniszterelnök és a magyar előkelőségek szívélyes búcsút vettek Ribbentrop külügyminiszter és kíséretének felsorakozott tagjaitól. Ribbentrop a magyar urakkal szívélyesen elbeszélgetett.

Kevés félhat előtt a német külügyminiszter felszállt Jagow budapesti német követtel és kíséretének tagjaival, valamint a mellé beosztott magyar díszkísérettel a kiindulásra kész vonatra. A német külügyminiszter vasúti kocsija nyitott ablakán keresztül pár pillanatig mosolyogva beszélgetett Bárdossy László miniszterelnökkel, majd nemzeti szocialista köszöntéssel búcsút vett a búcsúztatására megjelent előkelőségektől. Pontban félhatkor a német külügyminiszter vonata kigördült a pályaudvarról a megjelent magyar előkelőségek éljenzése mellett.

A világháború eseményei

A csendesóceáni háború

Általános angol visszavonulás Malajában

A Domei iroda maláji arevonalon tartózkodó különtudósítójának közlése szerint az angol csapatok visszavonulása egyre tart. Azok az angol csapatok, amelyek Szelangor északi részét védelmezték, pillanatnyilag Negri Semblian felé vonulnak vissza. A visszavonulók sietve elpusztítanak minden hidat maguk mögött. Az angol csapatok között zűrzavar uralkodik és most már a déli Szelangor védelmezői is visszavonulnak, úgyhogy általános visszavonulásról lehet beszélni.

A japán csapatok hatalmas gépesített egységek és légi kötelékek támogatásával folytatják előrenyomulásukat Kuala Lumpur-on túl, anélkül, hogy az angol csapatok ellenállásával találkozoznának.

Az angol erők visszavonulásukban már túljutottak Johore állam határán és még nem sikerült nekik új védelmi vonalakat szervezni.

A Domei irodának a maláji arc-

A Langley amerikai hadihajó elsüllyedt

Tokió, jan. 9. A császári főhadiszállás tengerészeti osztálya közli, hogy a Langley amerikai repülőgépanyahajót a Johnston szigetnél elsüllyesztették.

A Langley északamerikai repülőgépanyahajó elsüllyesztésével kapcsolatosan hivatalosan közlik, hogy a hajót egy japán tenger-

vonalról érkezett távirata jelenti, hogy a japánok január 8-án helyi idő szerint 17 óra 30 perckor elfoglaltak egy várost, amelynek nevét hivatalosan nem közölték, de a távirat hangsúlyozza, hogy az elfoglalt város Szelangor állam fővárosa, vagyis Kuala Lumpur. A távirat a továbbiakban közli, hogy az ellenség rendellenül visszavonul.

Tokió, január 9. A Domei iroda jelentése szerint a japán csapatok fel-tartózkodásukat előrenyomulnak Malakkán. A brit csapatok Szelangor övezetében rendellenül vonulnak vissza és sok helyütt rombolásokat hajtanak végre. Ezek azonban nem tudják megakadályozni a japán csapatok előrenyomulását. Trolan övezetében a japánok súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. Itt 200 fogoly, 68 ágyú, 50 harcokosi és 400 gépkocsi, illetve motorokosli jutott a japánok kezére. A brit csapatok 300 halottat hagytak a csatatéren. (MTI)

A szovjet elleni arcvonal

A német véderő főparancsnoksága közli:

A keleti arcvonal középső és északi szakaszán továbbfolytak az elkeseredett elhárító harcok. Összpontosított tüzéségi tüzellel ellenséges készenléti állásokat romboltunk szét és sok támadást vertünk vissza. Hareli, zuhanóbombázó, és vadászrepülőgépeink támogatják a hadsereg elhárító harcát.

A finn hadijelentés a következő: Az ellenség a keleti arcvonal déli részén több ponton támadási kísérleteket tett. Ezeket azonban a bolsevistáknak vé-

res veszteségeket okozva mind visszavertük. A bolsevisták vesztesége több mint 500 ember. Ezenkívül sok foglyot ejtettünk, valamint különböző gyalogsági fegyvereket zsákmányoltunk. Négy ellenséges és két saját repülőgépetünk között keletkezett légi harcban a szviri arcvonalon lelőtünk egy ellenséges gépet, egy másik légi harcban a karéliei földszoros keleti részén három ellenséges vadászrepülőgépet az arcvonalhoz közeledve, saját vadászrepülőgépbe ütközött, valamennyi ellenséges gépet lelőtünk. (MTI.)

Északafrikában

Az olasz főhadiszállás közleménye: Utólagos pontos megállapítások szerint a csütörtöki hivatalos hadijelentésben közölt, az olasz tengerészet támadó egységei által Alexandria kikötőjében végrehajtott támadás során a Vallant hadihajón kívül még egy másik, egy Barham-osztályba tartozó csatahajó is megsérült.

Sollum szakaszán az ellenség ismételt összpontosított ágyútüzellel kísérletezett.

Olasz és német repülőgépek eredményesen bombázták és géppuskázták az ellenség táborhelyeit és vonuló oszlo-

pait Agedabia környékén. Német vadászrepülőgépek több légi csata során hat ellenséges repülőgépet lőttek le.

Egyik felderítő repülőgépetünk Bengházi légi terében öt Hurricane-gépből álló kötelék támadta meg. Az olasz repülő két ellenséges gépet lelőtt és golyóktól ályuggatott géppével visszavert támaszpontjára, magával hozva a legénység két sebesült tagját.

Bár az időjárás igen kedvezőtlen, a légi haderő megismételte támadásait Málta szigete ellen. (MTI.)

London aggódik Máltáért

London, január 9. (NST.) A Daily Telegraph katonai munkatársa arról ír, hogy a közeljövőben esetleg döntő támadás irányulhatna Málta ellen. Nem lehetetlen, hogy a tengely megkísérli a sziget elözönlését. Az ilyen támadás eredménye nagy mértékben függ a megelőző légi támadásoktól. Éppen ezért arra számít a szakiró, hogy hamarosan Máltal elleni újabb légi támadások híre érkezik, olyan támadásoké, amelyek minden eddiginél

hevesebbek, A Daily Telegraph megjegyzi, hogy Málta egyike a legjobban megerősített brit támaszpontoknak és hogy elözönlésének feltételei egészen mások, mint Krétán, vagy Hongkongban voltak.

Amsterdam, január 9. A brit hírszolgálati iroda jelenti: Scobell, a lemondott máltai katonai parancsnok utódjával Dow Beak vezérőrnagyot nevezték ki. (MTI.)

A Panama csatornára is sor kerülhet

Tokió, jan. 9. (NST) A japán sajtó feltűnést keltő cikkeiben foglalkozik az Egyesült Államok elleni támadás lehetőségével.

A »Japan Times« a következőket írja

— Japán egyáltalában nem látja be, miért kellene a keleti félgömbre korlátoznia hadviselését. Ellenkezőleg, kész arra, hogy folytatja ezt a háborút az ellenség

Vígyszínház mozgó

A kisebbségi sors megrázó története:

Az ősi rög

A küzdelmek, a szenvedések, az izgalmas filmje!

Fősz: Paula Wessely — Attila Hörbiger.

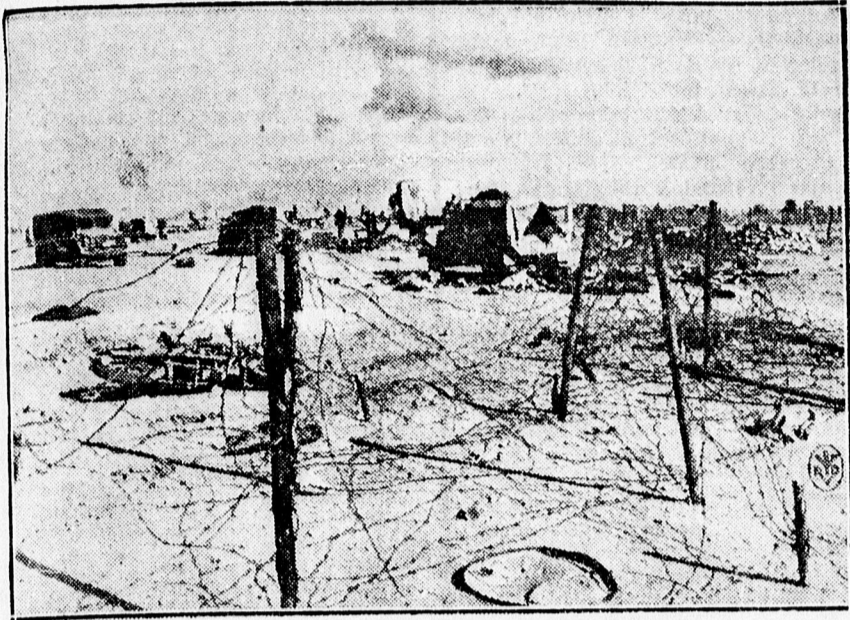
megsemmítéséig, még ha ezért végig kell menetelnie a fél világon.

A lap szerint a Fülöp szigetek meghódítása és Singapore eleste után dönti el Japán, hol mér újabb csapást az ellenségre. Az Egyesült Államok semmiesetre se ringassák magukat ábrándokban a Panama csatorna biztonságát illetően.

A »Kokumin Shimbun« azt kö-

veteli, hogy tamadják meg az amerikai szárazföldet.

A japán léghaderő január 8-án délután támadást hajtott végre a Martaban öbölben levő Moulmain burmai kikötő ellen. Egy nagy hajót telitalálat, négy közepes nagyságú hajót több találat ért. Ugyanekkor bombázták a pályaudvart és kikötőberendezéseket.

Észak-Afrikából: Csendélet egy kiürített brit táborban a solluni fronton.

Heves vita az angoi alsóházban a távolkeleti kudarcok miatt

Ausztrália és Új-Zéland sorsa is szóba került

London, január 9. (NST.) Attlee lord pécsetőr, helyettes kormányelnök beszédét rendkívül heves vita követte az alsóház csütörtöki ülésén. A szónokok élesen bírálták a kormány elégtelen felkészültségét a távolkeleti háború kitörésekor. Attleet egyébként már beszédének megtartása közben is több ízben félbeszakították. Amikor a lordpécsetőr azt hangoztatta, hogy nem lehet vádakkal illeszteni a távolkeleti helyi parancsnokokat, egy közbeszóló megkérdezte, hogy vajon ki hát a felelős a kudarcokért?

Attlee szintén igen éles hangon válaszolt s azt mondotta, maga a kormány vállalja a teljes felelősséget és a kormány olyan messze megy vissza a felelősök felkutatásában, ahogyan neki tetszik.

Élesen bírálta a kormányt a konzervatív párt. Több konzervatív képviselő keserűen kifakadt az elkövetett hibák miatt. Az egyik képviselő szerint „igazán gyalázat, hogy a japánok partraszállhattak Malaya nyugati part-

ján anélkül, hogy legalább egy angol repülő bombázt volna őket”.

Különösen konzervatív részről hangzottak Ausztrália érdekeit. Kijelentették, nem csoda, ha Ausztrália részéről is éles bírálatot illetik a londoni kormányt, mert Ausztrália és Új-Zéland sorsa nagymértékben függ a Singapore körüli eseményektől.

A kormány nevében Eden külügyminiszter válaszolt a vita szónokainak. Alig felelt néhány szóval az elhangzott bírálatra és annak ismétlésére szorítkozott, hogy a kormány mindenért vállalja a teljes felelősséget s hogy a távolkeleti helyőrségeknek a kívánatosnál gyengébb felszerelése nem hanyagságnak, hanem tervszerű döntéseknek következménye.

Attlee közölte, hogy a délnyugati csendesóceáni főparancsnok kinevezése folytán Duff Cooper megbízatását is felül kell vizsgálni. Duff Cooper eddig a brit kormány távolkeleti rendkívüli kiküldöttje volt Singaporeban. (MTL)

A Wilhelmstrasse Svédország kényelmes semlegességéről

Berlin, január 9. Göbbels propagandaminiszter a napokban cikket írt Svájc és Svédország magatartásáról. Ez az első eset, hogy a birodalmi kormány egyik tagja bírálja ezeknek a semleges államoknak magatartását. A cikk jelentőségét fokozza, hogy a Wilhelmstrasse vezető tényezői is foglalkoznak vele és kiegészítésül néhány megjegyzést is fűznek hozzá, amelyek célzata nyilvánvalóan elsősorban Svédország ellen irányul. A megfigyelőkben legalább is ezt a benyomást kelti az a körülmény, hogy az említett körök Svájcot csak mellékesen érintik és Svédországot állítják a világtól idegen kényelmes semlegesség példaképéül. Úgy látszik — mondják —, ha majd egyszer odafent egész északon háborús események játszódhatnak majd le akkor kezdenek majd előbujni a kályha mögül.

A Wilhelmstrasse vezetőinek szavai- ból kivehetően rossz hangulatot szült Berlinben az a körülmény, hogy egy svéd helységben egy ötszázfőnyi német csoport téli ruhák adományozásával szintén bele akart kapcsolódni a birodalom más részeiben folyó gyűj-

tésbe, de a holmik kiszállítását a vá- mok jelentős felemelésével megakadályozták. Ez az eset illetékes német körökből azt a bíráló és tónusa miatt igen figyelemreméltó megjegyzést váltotta ki: Svédország ezzel elutasította magától azoknak megsegítését, akik XII. Károly utódaiért is őt állanak keleten, noha ezzel az apró segítséggel rokonszenvét nyilváníthatta volna.

Páris, január 9. Mint a belügyminiszterium közli, a január 8-ára virradó éjszaka revolveres merényletet követtek el egy francia rendőr ellen, aki a X. kerületben egy német csapatok által őrzött gépkocsiszín előtt örködött. A rendőrt három golyó olyan súlyosan találta alsó testén, hogy röviddel kórházba szállítása után meghalt.

A merénylet felkutatására megindított vizsgálat eddig eredménytelen maradt. Bard tengernagy, Páris rendőrfőnöke és Pucheu belügyminiszter megjelentek a rendőr halottaságjánál és a belügyminiszter utólag a becsületrend keresztjét adományozta a meggyilkolt őrszemnek. (NTL)

Kisebbsérvű vonatkorlátozás lesz hélfőtől kezdve

Megszűnik a Budapestről Debrecenre át Nagykároly—Dés felé közlekedő sebesvonat

A MÁV igazgatóságától vett értesülés szerint január 12-től, hétfőtől kezdve a zord időjárás okozta üzemi nehézségek miatt a MÁV vonalhálózatán kisebbsérvű vonatkorlátozás lép életbe.

A fenti naptól többek között megszűnik a Budapest nyugatiról Debrecenre át Nagykároly—Dés felé 21.10 órákor induló sebesvo-

nat. Január 11-én este már nem közlekedik. Ennek ellenvonata Debrecenből reggel 5 óra 53 perckor indult.

A január hó 12-től közlekedő vonatokról részletes tájékoztatást az ujonnan kinyomtatott és az állomáson kifüggesztetett hirdetmények nyújtják.

Jön az egységes mosószappan

Rendelet a mosószappan és mosószer gyártásáról

A hivatalos lap szombali száma közli az iparügyi miniszter 2000—1942. I. M. számú rendeletét a mosószappan, a mosószer és kenőszappan előállítására és forgalmára vonatkozó rendelkezések módosításáról.

A rendelet a mosószappan zsírsavtartalmát az eddigi 50 százalék helyett 42 százalékban állapítja meg. A rendelet hatálybalépésétől számított 30 nap alatt lehet forgalomba bocsátani a korábban előállított mosószappant, mosószer és kenőszappant.

A rendelet hatályba lépésétől kezdve előállítani már csak a rendeletnek megfelelő egységes mosószappant,

mosószer és kenőszappant szabad előállítani.

Az egységes mosószappan 110 és 15 kg-os darabokban kerül forgalomba és fel kell tüntetni minden egyes darabon a készítő nevét és telepének helyét. Az olaj- és zsíradékpari bizottság engedélyt adhat ipari vagy más különleges célra szolgáló olyan mosószappannak előállítására is, amely az egységes mosószappannal szemben határozott követelményektől eltér.

A rendelkezések megszövegezése, vagy kijátszása kihágást és nyolcezer pengőig terjedhető pénzbüntetést von maga után.

A közellátási kormánybiztosok értekezlete

Gyöffy-Benyel Sándor közellátási miniszter január 9-én a közellátási kormánybiztosok, főispánok részvételével értekezletet tartott. A miniszter az értekezleten tájékoztatást nyújtott a kormánybiztosoknak a napirenden

levő közellátási problémákról, illetve azok megvalósításáról és egyúttal meghallgatta a kormánybiztosok jelentéseit a vezetésük alatt álló törvényhatóságok közellátási helyzetéről.

Tűzvész a japán külügyminisztériumban

Tokió, jan. 9. (Német TL) Pénteken a kora hajnali órákban a japán külügyminisztériumban tűz ütött ki, amely igen gyorsan elhárapozott. A külügyminisztériumhoz tartozó épületeknek csaknem a fele leégett.

Mint a Domei iroda a külügyminisztérium épületének égéséről közli, a tűzvész két és fél óra hosszat tartott.

Valamennyi okmányt sikerült megmenteni. Emberéletben nem esett kár. (MTI)

Francia lap Sztalin céljáról

Vichy, január 9. (MTI) Az »Aujourd'hui« felhaborodva ír arról, hogy Anglia kiszolgáltatja Európát a bolsevizmusnak. London könnyű szívvel egyezik bele Európa elvi bolsevizálásába és abban reménykedik, hogy egy szép napon majd urává válik a helyzetnek. A valóság az, hogy a tonkonragadott Anglia hajlandó min-

den engedményre, hogy enyhítset sorsán és időt nyerjen. Sztalin felismerte a helyzetet és szabadkezű követelt Európában. A Kreml teljes elégtételt kapott és Anglia eladta a kontinentet. Sztalin végcélja, hogy a szovjet rendszer uralkodjék egész Európában. Franciaország ezt nem nézheti jó szemmel.

Békeffi László ügye

A Színművészeti Kamara a múlt évben ismert fegyelmi ügyének következményeképpen egy féléstendőre felfüggesztette Békeffi László játékjogát. Békeffi fellebezett az ítélet ellen, amelyet a színművészeti tanács meg is változtatott: ötezer pengőre ítélte Békeffit.

Békeffi a kamara ítélete ellenére is fellépett annakidején még két estén és a Színművészeti Kamara ezért indított ellene újabb fegyelmit. A fegyelmi bíróság tegnap hozott ítéletet ebben az ügyben és egy esztendőre felfüggesztette Békeffi László játékjogát. Az ítélet azonnali hatállyal elrendelte ezt a felfüggesztést.

Rendelet a kamarai tisztviselőkről

A kormány rendeletet adott ki, mely szerint tisztviselőként, vagy egyéb alkalmazottként, zsidónak tekintendő személy nem léphet a kereskedelmi és iparkamarák szolgálatába. A kereskedelmi és Iparkamarák zsidó tisztviselőinek és egyéb zsidó alkalmazottainak szolgálati viszonyát 3 hónap alatt meg kell szüntetni.

Annak megállapításában, hogy a rendelet szempontjából ki a nem zsidó és ki a zsidó, az 1941 évi 15. tc. 9. parag-

rafusának rendelkezései az irányadók, azzal, hogy az említett szakasz utolsó bekezdésében meghatározott személy a rendelet szempontjából nem zsidó.

— A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Milleker Rezső egyetemi tanárt, a Magyar Egyetemi és Főiskolai Sportegyesületek Országos Központja miniszteri biztosát és tisztségétől saját kérelmére felmentette.

— A kereskedelmi miniszter most kiadott rendeletével akként döntött, hogy a zsidótörvény hatálya alá eső előállatkereskedők a vásárokon csak mint vevők szerepelhetnek, de árusítótevékenységét nem folytathatnak.

Hungária filmszínház

A bur nép szabadságharcának hőskölteménye: a

Krüger apó

c. film.
Főszerepben: Emil Jannings.
Előadások: d. u. 5. 7. 9 órákor!
Híradó!

A pénzüntézetek és az építkezések

Hozzászólás »Építkezzenek a pénzüntézetek« című cikkünkhöz

A közérdekű szolgálatot tárgyaló cikksorozat keretében foglalkoztunk a „Debreczen” január 4-i száma a helyi pénzüntézeteknek a közel szemben fennálló építkezési „kötelezettségével”. Az „audiat utera pars” elvével fogva e kérdésben a következőkre kívánok rámutatni:

A cikk igen helyesen két csoportra osztja a helyi piacon működő intézeteket: fővárosi fiókokra s helyi alapítású és elsősorban helyi érdekű intézetekre. Az előbbiek csoportját kevésbé teszi felelőssé a vidéki építkezések lanyhaságáért, miután azokat központilag irányítják — az utóbbiak, től azonban elvárni, hogy — a fővárosi bankok példáját követve — fokozottabb lakásépítő tevékenységbe kezdjenek.

Az utóbbi csoportba sorolt intézeteket érintő kijelentésekre vonatkozólag meg kell állapítanom, hogy a cikk írója figyelmen kívül hagyott egy-két olyan alapvető fontosságú tény, amelyeknek megemlézése nélkül e kérdésben helytálló vélemény nem alkotható.

A helybeli intézetek valamennyije monumentális színházal rendelkezik. Nyugdíjpénztárak vagyonának egy része is házigatlanban nyugszik s ez épületek 90 százaléka lakásként és üzemhelyiségként kerül hasznosításra, tehát ezzel már az ismertelt cél szolgálják.

Hogy a helyi pénzüntézetek manapság nem kezdhetnek házépítési tevékenységbe, az mindazok előtt magától értetődővé válik, akik csak megközelítőleg is ismerik azokat a súlyos áldozatokat, amelyeket a magyar pénzüntézetek egyetemessége, de különösen a vidéki pénzüntézetek 1931 óta hoztak a mezőgazdaság állandó támogatására. Azon „erőfeleslegek”, amelyeket valutánk stabilizálódása után pár év alatt gyűjtöttek, amelyeket a cikkíró szerint ma házépítésekbe kellene befektetni, részben már felhasználhatták az agrár-társadalom megmentése érdekében, részben pedig évezedekre terjedő következményekkel és súllyal benne fekszenek a vidék elsősorban mezőgazdasági életműködésében. A vidéki pénzüntézetek ma is érzik még, hogy a válságos esztendőben minden erejüket a magyar mezőgazdasági termelés fenntartására és támogatására kellett fordítaniok, bármennyire hálálatlan feladat is volt ez részükre, mert a közép- és kisbirtokosokkal való szorosabb kapcsolatok révén az azokat ért elemi és egyéb csapások közvetlen kihatással voltak rájuk. Éppen azért legalább annyira megérdemelnék érte az elismerést, mint a kormányzati tényezők, mert ha nem segítették volna a gazdáknak átvészelnia a nehéz időket, ma nem tudnánk azok a háborús termelés követelményeinek megfelelni. Hogy a harmincas évekig jól beharóztott és beállított gazdaságok nem mentek tönkre, hanem átmentettek a jelenbe, mint a nemzeti vagyon számottevő alkotórészei, abban jelentős része volt — az átfogó kormányzati intézkedéseken kívül — a hitelező intézetek megértő és türelmes magatartásának is.

Aki a tőkeképződés és tőkeforgalom kérelmetlen gazdasági törvényeit ismeri, az nem hasonlíthatja össze a fővárosi pénzpiac helyzetét a vidékével. A fővárosban és általában a nagyipari központokban egészen más ütemű a pénzforgás sebessége, mint a mezőgazdasági centrumokban. Az iparvállalatok kezében egy-egy év alatt annyiszor válhat a befektetett tőke újabb elhelyezést kereső szabad erőfelesleggé, ahányszor csak az üzem termelése és termelési periódicitása megengedi. Egy iparüzem, amelynek munkája nincs szezonhoz kötve, egy évben akár tízszer is megforgathatja tőkéjét, a mezőgazdaságban azonban csak egyszer aratnak évente. A mezőgazdaságban a pénzforgás sebessége lassú, a tőkeképződés pedig vonatlatlanul lényegesen kisebb is. Míg tehát

a kereskedelmi és ipari központok bankjai mindig rendelkeznek olyan ügynevezett „lebegő tőkékkel”, amelyek hosszabb lejáratú befektetésekre is fordíthatók, addig a vidéki pénzüntézetek emiatt kötelezettségüknek teljesítése, a mezőgazdaság hitelügyeinek ellátása folytán hosszabb lejáratú elhelyezkedést kereső szabad tőkékkel nem rendelkeznek, amikor pedig még rendelkeztek, saját tőkéjüket meghaladó értékű színházépítkezésbe, vagy helyi iparvállalatokba fektették. De ha még ilyen tőkékkel rendelkeznek is, akkor sem helyezhetik el ma túlnyomóan immobil értékeikbe, mert mobilitásukra éppen a mai időkben különösen vigyázniok kell már amiatt is, hogy a legelsőrendűbb nemzeti érdeknek, a mezőgazdasági és ipari termelés zavartalanlásának tökélfelteleit biztosíthassák.

Minden építkezési szándék ellenére is a fővárosban ma legjobban kultivált építkezési forma egyelőre nem valósítható meg Debreczenben. Két évvel ezelőtt foglalkoztam ugyanis örök-lakásépítési tervekkel, a kezdeményezésnek azonban nem volt sikere. A vidéki ember szívesebben kimegy inkább a város távolabbi részeire is, csak hogy önálló, kertes családi házában lakhasson, mert a távolságok nem nagyok. A fővárosi ember viszont a bérházat kedveli inkább, mert az számára több kényelmet és kevesebb közlekedési kényszert jelent, mint a

villaladás. A fővárosban az épülő öröklakásokat állandóan túljegyezték viszont ezzel az akcióval szemben a vidék meglehetősen közömbös. Ebben nem kis része lehet annak, hogy a fővárosban az öröklakásépítkezés mint tőkebefektetés is kedvezőnek bizonyult, ami — az alacsonyabb lakkberek miatt — nem mondható a vidékről.

Minden pénzüntézet tudatában van annak, hogy létjogosultságának egyik feltétele a köz szolgálat is. Hogy azonban ezt a feladatát hogyan tudja megoldani, az már a helyi körülményektől és az időszéri adottságoktól függ. Nem az a cél, hogy minél több oldalú, hanem minél jobb munkát végezzünk. Új célokat csak akkor tűzhetünk magunk elé, ha a régiéket már teljesedésbe mentek. Nem zárkozunk el újabb feladatok vállalásától sem, de egyelőre mégis azt tartjuk a legfontosabbnak, hogy a háborús idők termelésének biztos és mindig igénybe vehető finansziális alapot szolgáltsunk, az építkezést pedig egyelőre engedjük át a közületeknek s még inkább annak a két intézménynek, amely az általa vidéken is gyűjtött tőkefeleslegeknek rendeltelese, azoknak hosszabb időre való lekötési lehetősége miatt elsősorban hivatott e feladat megoldására: az Országos Társadalombiztosító Intézetnek és a Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének.

Debreczen, 1942. január 9.

Takaró Gyula,
a Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete
tiszántúli körzetének elnöke.

A lúgkórendelet körül

Újabb hozzászólás

Tisztelt Szerkesztő Ur! Engedje meg, hogy b. lapjában a lúgkőnek a forgalomba visszahelyezése és ellene szóló cikkekre szerény véleményemet én is kifejtsem.

Oly sok viták, újságok hasábjain megjelenő cikkek előzték meg azt a miniszteri rendeletet, amely a lúgkővet a szabadforgalomból száműzte, hogy sem mellette, sem ellene sok újat felhozni nem lehet. Ennek dacára én megpróbálok mégis mellette felszólalni. Legutóbb két cikk jelent meg a DEBRECZEN hasábjain és az egyik igyekezett kidomborítani és azokat az érveket felsorakoztatni, amelyek amellett szólnak, hogy helyezzék hatályon kívül a lúgkőrendeletet és tegyék a lúgkővet ismét a szabadforgalom tárgyává. A másik cikk orvosilag igyekezett a lúgkőnek káros hatását bebizonyítani és orvosi szempontból bírálva a dolgot, tiltakozni amellett, hogy a lúgkővet ismét a szabadforgalom tárgyává tegyék. Dr. Hüttl Tivadar egyetemi tanár úr a lúgkőrendelet felülvizsgálata ellen írott cikkében többek között azt írja, hogy húsz év alatt a debreceni sebészeti klinikán 277 olyan lúgkőmérgezéssel elkövetett öngyilkost kezeltek, ahol műtéti beavatkozásra volt szükség. Sajnálatos emlékszem meg arról a cca kétszázról is, akiket nem a klinikán részesítettek kezelésben. Ha tehát a professzor úr statisztikájából indulunk ki, akkor megállapíthatjuk, hogy húsz év alatt ötszáz lúgkőmérgezés történt... Húsz év alatt. Tagadhatatlan, hogy sok, de nem is merem arra gondolni, hogy ezalatt a húsz esztendő alatt hány ezer ötszáz ember vált meg az élettől, akik nem lúgkővel követtek el öngyilkosságot, de arra sem jó gondolni, hogy ezalatt az idő alatt, amióta a lúgkő száműzve van a szabad forgalomból és nem áll az „öngyilkosjelöltek” rendelkezésére, hányan dobták el maguktól az életet, merthízen száz és száz mód, lehetőség kínálkozik arra, hogyha valaki meg akar válni az élettől azt megtehesse. Ezeknek a módozatoknak a részletezésébe nem akarok bele menni, mert az, aki meg akar válni az élettől, előzőleg nem kér senkitől tanácsot —, de a sok lehetőségek közül mégis megemlítem, hogy nem lenne szabad kötelet gyártani, mert felakasztják az emberek magukat, de nem lenne szabad a konyhákban melegíteni sem, mert számtalan esetben olvastuk az újságokban, hogy a gyermekek magukra rántották a forró vizet, vagy tejet és behaltak égési sebeikbe. De hol vannak még a többi módozatok, amikkel élnek is azok, akik vagy megrögténnék az elkövetkezőktől, vagy elfásulnak és nem bírják tovább az élet által vállalt

ra rakott terheket, megpróbáltatásokat, vagy esetleg szerelmi csalódottak. — Mindannyian egyetértünk abban, hogy a lúgkőn kívül még rengeteg olyan eszköz áll az emberek rendelkezésére, amelyek alkalmasak arra, hogy emberi életet kioltanak vele és hogy nemcsak a felnőttek, hanem a gyermekek közül is szedje évente a maga áldozatait. De a hatóságok, vagy más fórumok mindig megtalálják a módját, a lehetőségét annak, hogyan lehetne ezeknek a cikkeknek a nagyközönség részére való megszerzését megnehezíteni.

Nyugodtan mondhatjuk azt, hogy a lúgkővet nem kellett volna a forgalomból kivonni, hanem csak azt a módot alkalmazni, amit a lúgkőnek forgalomba hozásával kapcsolatban kiadott miniszteri rendelet előír, amely rendeletben nemcsak az általam ismeretlen „Egy háziasszony” által ajánlott övintézkedések vannak megjelölve, hanem annál sokkal több és ennek a rendeletnek a szigorú betartása és ellenőrzése még azt is lehetetlenné tette volna hogy húsz év alatt cca ötszáz lúgkőmérgezés fordulhasson elő. Ennek a rendeletnek a száma 98.982—1928 és ez a rendelet teljesen eloszlatná mindannyiunk aggályait, ha a törvény végrehajtási utasításait az erre kiszemelt hatóságok a törvény intenciójának megfelelően a legnagyobb szigorral és körültekintéssel hajtották volna végre. Ez a rendelet pl. előírja, hogy 2. kilónál kisebb mennyiségben lúgkővet kiszolgáltatni nem lehet és ezt is csak bádóg dobozban, hálálfejes vignetával ellátva, de ezt a mennyiséget is csak abban az esetben, ha a hatóságtól engedélye van ennek a mennyiségnek a vásárlására, amit a hatóság előtt igazolt zsradéék felőzésére használhat fel. Ennek dacára, mi akik lúgkőnek a forgalombahozásával foglalkozunk, azt láttuk, hogy a kereskedőknek vevők 1 kiló lúgkő vásárlására szóló engedélyt is adtak át. Laza volt a felügyelet és ennek tudható be hogy mint a fentemlíttet rendelet megjelenése előtt, úgy azután is minden kis üzletben lehetett lúgkővet vásárolni, 1 kilónál kisebb tételekben is és csak akkor indult az illető kereskedő ellen eljárás, ha egy véletlen szerencsétlenségéből kifolyólag nyomozni kezdtek, hogy honnan került az áldozat kezébe lúgkő és kit terhel ezért a felelősség.

Ez az éremnek az egyik oldala? Vegyük és nézzük meg az éremnek a másik oldalát, amit úgy hívnak, hogy nemzetgazdaság. És ha az éremnek ezt az oldalát vizsgáljuk, akkor megállapíthatjuk azt, hogy a lúgkő forgalomból kivonása súlyos anyagi veszteségeket okozott. Vegyük csak figyelembe

DEBRECZEN

4. OLDAL.
1942. I. 110.

azokat a privát, főleg a szegényebb néposztályokhoz tartozók és a gazdálkodók háztartásait — amikről „Egy háziasszony” is említést tett és ahol évente az elhullott, levágott, vagy kényserlevágott állatok zsradékaiból szappant főztek saját háztartásuk részére és ellátták magukat hosszú időre azzal a cikkel, amit a mai rendkívül időskorban igen nehezen, vagy egyáltalában nem tudnak beszerezni, szappannal. Ezek a háztartások a lúgkő forgalomból kivonásával tehát nemcsak attól lettek megfosztva, hogy saját háztartásuk részére szappant tudjanak előállítani, hanem a rendelet, amely a lúgkővet kivonta a forgalomból, még azzal is sújtja őket, hogy a jövőben ezeket a zsradékokat eladják, vagy megsemmisítik, merthá a hatóságoknál a lúgkővásárlásra jogosító engedélyt be is tudják szerezni, melyik faluban, vagy községben talál drogériát, vagy gyógyszerárukereskedést, ahol a részére engedélyezett lúgkővet meg is veheti. A lúgkővet a forgalomból kivonó rendelet ugyanis ezeket a kereskedőket jelöli meg, akik ezt a cikket forgalomba hozhatják. **Artaalmag rendkívül a kisiparra is.** Az a szappanfőző, vagy timáripáros, aki eddig az iparához szükséges lúgkővet a kereskedőtől vette meg a legminimálisabb, de megengedett haszonra kalkulálva, most kénytelen magasabb árat fizetni, mert minihelyt egy cikk „még reggél” van deklarálva, arra a rendelet különleges kezelést ír elő és ezért sokkal magasabb haszonkulccsal kerül forgalomba. Ez pedig azt jelenti, hogy az az iparos, aki magasabb áron vett nyersanyagból termel, az drágábban adja el portékáját, ami azután maga után vonja so: más cikkek a drágulását is.

A fenti rendelet szigorú betartásával megszünnének azok az aggályok, mint-ha a lúgkőnek ismét forgalomba helyezésével vissza állana a régi helyzet és a lúgkőmérgezések száma megint jászto számban fordulna elő. Mint fentebb már kifejtettem, meglehet a lúgkőrendelet keretén belül találni azt a módot, hogy a lúgkőnek is, mint sok más „még reggél” a beszerzését, megszerzését a nagyközönség részére megnehezítsük és ezáltal a véletlen szerencsétlenségeket is és az öngyilkosságokat is a legminimálisabbra lezsrítsuk. Befejezésül pedig még csak annyit, hogy lúgkővet, (maronátront) sem kristályszóda, sem ammoniakszóda sem pótol és ezekből sem külön-külön, sem együttvéve szappant főzni nem lehet.

Soraim közléséért fogadja szerkesztő úr hálás köszönetemet és vagyok teljes tisztelettel

Márkus Ferenc.

Kinevezések a debreceni detektív karnál és segédhivatálnál

Császár Péter felügyelő és Papp Béla detektív előléptetése

A magyar királyi belügyminiszter Császár Péter detektívfelügyelő címmel és jelleggel felruházott államrendőrségi detektívet m. kir. detektívfelügyelővé nevezte ki. A kinevezés ösztönte örömet kelettet Debreczenben. Császár Péter detektívfelügyelő, mint a rendőrség bünyű detektívcsoportjának vezetője hosszú idő óta fejt ki Debreczenben értékes, nagyjelentőségű, farradhatatlan munkát és előléptetése úgy rendőrségi körökben, mint Debreczen város közönségének legszélesebb rétegeiben ösztönte örömet kelettet. — Ugyancsak nagy örömmel fogadták Papp Béla m. kir. rendőrségi detektívnek IX. fizetési osztályba történt kinevezését. — Papp Béla a debreceni rendőrség elnöki ügyosztályán teljesített hosszú ideig nagyértékű szolgálatot, jelenleg pedig nagyszabonalat vezényléséből visszatérve, a debreceni rendőrségnél a panna-szfelvétel vezetője.

Pálffy Kálmán m. kir. rendőrségi számvizsgálót a belügyminiszter számvevőségi tanácsossá nevezte ki.

A Debreczenből elvezényelt, vagy elhelyezett detektívek közül Radnóti Győző és Éles Sándor. Várhelyi György detektívet X. fizetési osztályú detektívékké nevezte ki a belügyminiszter.

Dr Hollósy Andor és dr Csilléry András az orvosi kar problémáiról

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg a Csaba Bajtársi Egyesület dominus törzse, dr Pauchly Géza törzsfő vezetésével, a Páll-étterem emeleti nagytermében magasszínvonalú táborozását. Megjelentek dr Csilléry András, dr Kettesy Aladár, dr Orsós Imre János egyetemi professzorok, dr Baecker István, dr Fazakas Sándor, dr Ókrös Sándor, dr Skutta Árpád, dr Miklós Andor egyetemi m. tanárok, dr Gaertner István m. kir. tisztifőorvos, egyetemi m. tanár, az Augusztia Szanatórium teljes orvosi kara, dr Lovag Schmidt Félix Ott. főorvos, dr Csicsák György, az összes klinikák orvosi karainak képviselői és nagyon sok magán- és tisztiorvos.

Leikes fogadtatásban részesítették dr Pauchly Géza törzsfőt, aki megnyitotta a táborozást és ismertette az értekezlet árgyait. A fontos kérdések között szerepeltek: az orvosi kötelező nyugdíjbiztosítás törvényes kérdése, az orvosi díjazás emelése, a kamarai tagsági díj százalékos növelése, a közéleti és körorvosi díjazás rendezése.

Ezután dr Hollósy Andor dominus osztály adóügyi elaborátumát ismertette, majd foglalkozott a házasság előtti orvosi vizsgálat kérdésével, a tbc. és a nemzeti betegségek elleni törvényes rendezésekkel. Érdekesek voltak azok a fejtegetések, melyekkel megvilágította, hogy Magyarországon tulajdonképpen csak relatív orvoshány van, ennek eredménye az, hogy a közéleti, körorvosi és kórházi orvosi pályázatok eredménytelenek maradnak. Ennek vizsgálatát a főoka, hogy az orvosi lakások teljes hiányával állanak szemben, továbbá, mert az alacsony fokozatú kinevezések mellett nincs meg a kellő előhaladás komoly biztosítéka, a 60 filléres és egypengős rendelések mellett, felhozta, hogy a megyei és városi orvosok, akitől az orvosi diplomán kívül kilenc hónapos tisztiorvosi tanfolyam elvégzését is megkövetelik, legjobb esetben a X-ik fizetési osztályba kerül be, ha kinevezik és szolgálatát 35—40 év múlva — becsületesen eltöltött munka után — a IX. fizetési osztályban végzi be. Emellett arra kötelezik, hogy a járóbetegket is 60 fillérért vizsgálja meg. Példaként felhozta, hogy Hajdú vármegyében egy hét éves gyermek megvizsgálásáért az orvos 65 fillért számíthat fel, ezzel szemben a debreceni fodrász egyesület kimondta hogy egy hajnyírásért 80 fillért kell fizetni.

Nagy érdeklődés mellett szólt fel dr Csilléry András patronus és választott elhangzottakra. Csilléry az orvosok adóügyének elismert szaktekinélve. Rámutatott a fennálló hibákra, de tanácsokat és útbajgaztásokat is adott.

Csilléry az a férfú, akinek az orvosi kar rendkívül sokat köszönhet a kari színvonal felemelése tekintetében. Most is megmondta pontosan, hogy hol mi a gond. De nemcsak elméleti tanácsokat adott, hiszen Csilléry András éppen arról nevezetes, hogy gyakorlati tevékenysége nagyjából eredményeket hozott. Most például arra hívta fel a kezdő, fiatal orvosokat, hogy pályájuk megkezdésekor kérjenek kölcsönt, amit ő — Csilléry — folyósított számukra. A kölcsön napokban is három kezdő orvos kapott személyenként 5—5 ezer pengő kölcsönt. Megkönyvít Csilléry az orvosi i. szerek beszerzését is és felhívta az orvosokat, hogy ilyen tárgyban öt keressék fel klinikáján.

Nagyon értékes hozzászólások követtek Csilléry András professzor beszédét dr Orsós János Imre, dr Ókrös Sándor, dr Ádám Gyula, dr Bősze Lajos szóltak a felvetett kérdéshöz és a vitát dr Gaertner István tisztifőorvos nagy szaktudására valló felszólalással fejezte be.

Dr Pauchly Géza törzsfő felszólította dr Lengyel Zoltán dominus bajtársat, hogy a Mementót mondja el. A termet szakas szerint elsötétítették, mindenki felállt és így hallgatták meg dr Lengyel Zoltán dominus bajtárs szívből jött szavait. Megemlékezett a még megszállás alatt sinylődő orvosbajtársokról, a harcúterén hőiesen küzdő és mérhetetlen fáradalmakat viselő orvos kollégáikról.

Önkéntes urak!
egy en ru hájuk a
készíltessék bizalommal
Tegdesnél, Kálvin tér 19.

ról és a felszabadult területek orvosainak értékes szolgálatairól. Kérte Isten áldását a törzsfő, a patronusok és dominusok harmonikus együttműködésére.

Az ünnepélyes percek után dr Pauchly Géza törzsfő bejelentette, hogy a közeljövőben töltik be az Orvosi Kamarában a főtítkári állást. Ezt a tisztséget most dr Hollósy Andor tölti be, akit Ádám Gyula lemondása után a főtítkári tisztségbe behelyettesítettek. Feladatát közmegelegedéssel tölti be és ügylétszik, az orvosok összbizalma is Hollósy Andor felé fordul.

Mi jellemzi a magyart, mi kell neki és mire kell nevelni a magyar gyermeket

Dr Karácsony Sándor előadása a nemzetnevelésről

Tegnap délután a Ker. Nemzeti Liga előadásorozatában dr Karácsony Sándor tartott előadást „Nemzetnevelés az elemi és a középiskolában” címmel.

Nem túlzás, ha Karácsony Sándor ma Magyarország legjobb eladójának tartjuk, tegnapi előadása is igazolta ezt a vélelményt.

Bevezetőben beszélt a nyelv, művészet, társadalom, jog és vallás közös szükségképi szülőanyjáról: a közöségről. Nem lenne nyelv, művészet, társadalom, jog és nem lenne vallás, ha csak egyének lennének. Minden néphez tartozók egyformán viszonyulnak ezeknek a tekintetekben, de más-más indoklással. A nyelv tekintetében a magyar beszéd világos tagoltságában a magyar néplélek lovagiasága mutatkozik: úgy beszél, hogy a másik megértse. Művészetében a végletekig őszinte, ez látszik jelképeiben. Ilyen a lelki alapja. A társadalomban szabadság kell neki. Engedelmeskedni csak családi alapon fog (ezért nevezi Kossuthot „Kossuth apáknak”). Jogrendszerében függetlenségre törekszik. Vallásában csak akkor eleven, amikor bizonyosságot tesznek neki róla, különben a vallásból csak társadalmi szokás lesz.

Mik a logikai magyarságok, amelyek megfelelnek ezeknek a momentumoknak? Határtalan térképze van a magyarságnak: „elférünk” — mondja annak a közmondásnak értelmében, hogy „sok jó ember megfér kevés helyen”. Időtlen időképzete van, ez mutatkozik meg a virtuskódásában, amikor pillanatok alatt képes helyrehozni századok elmaradását és akkor is, amikor hosszú évszázadok alatt képes túrni és szenvedni. Harmadik tényezője a csodálatos, a megfelfejthetetlen, ami egész ezeréves megmaradásunkban látszik.

A gyermeket ezért a határtalan.

Válogatott futballista és marathoni futó a Debrecenben elfogott bigámista

Beszámoltunk a debreceni rendőrségnek arról a sikeres fogásáról, melyel Máriás Béla 24 éves csikszeredai molnársegédet, akit kettős házasság miatt körözött a rendőrség, felőrárs hajszá után elfogtak. Máriás, akit Miskolc környékén egyik feleségénél vettek őrizetbe, Kézdivásárhelyre való szállítása közben megszökött őrizőjétől kalandos körülmények között oly módon, hogy a robogó vonat ablakán kiugrott és a vakmerően utána ugró és üldözésére siető üldözőjétől sikerült a kustoő hőláharban elmenekülnie.

Az áruló sportjelvény

A Debrecenbe szökött bigámistát azonban már másnap reggel felismerte Czerovszky Zoltán detektív, a debreceni rendőrség politikai detektív-csoportjának vezetője, aki előző éjszaka rádiogramon értesült Máriás Béla szökéséről. Amint hivatalos ügyben a Ferenc József úton haladt a kitűnő detektív, szemközt jött vele a szökésben levő fiatalember elegáns sportruhában, rövid bundájának kihajtóján sportjelvényvel. Ez a sportjelvény lett árulója Máriás Bélának, mert Czerovszky Zoltán, aki maga is

Végül Pauchly Géza törzsfő meleg szavakkal köszönte meg, hogy ilyen nagyszámú jelentek meg a táborozáson és bejelentette, hogy január 17. napján a MONE az Arany Eika Bocskay termében nagygyűlést tart, melyre Keleti József dr MABI igazgatófőorvost hívták meg előadónak. Keleti „A betegbiztosítás és az orvos” címen tart előadást. Január 25-én pedig a dominus bajtársak Bőszőrményben gyűlnek össze egészségvédelmi előadások meghallgatására. Itt dr Csilléry András, a MONE célkitűzéseiről, dr Kettesy Aladár dominus patronus pedig a szemüveg történetéről fog előadást tartani.

A táborozás lelkes hangulatban ért véget.

időtlen és megfoghatatlan jegyében kell nevelni. Ha nemzetileg akarjuk nevelni a gyereket, akkor le kell raknunk benne az alapokat, amelyekre aztán később bízton építhet.

Tanítsuk meg jól magyarul. Legyen az ábécéjében mennél több népi rigmus, versike. Tanítsuk meg művészkedni. Énekelni, dalolni, nótázni. Neveljük belé az igazi magyar zenei anyanyelvet. Mindezekben figyelemmel kell lennünk arra, hogy a gyerek mindent játékosan intéz el. Legyen így hát tettezszer, a társadalmi élete és a vallása is játékos.

Az átmeneti gyermekkorban a gyermeket a munka láza fogja el. Ekkor kezd hatalmas, utólag visszagondolva rá: csodálatos, hangyaszorgalommal tanulni, ismeretlet gyűjteni, de gyűjteni egyebet is: bogarat és bélyeget és reklámcédulát. A tanár, tanító főfeladata: kedvet kell csinálni hozzá.

A pubertás korában levő gyermek kultikus, dogmatikus és ritusossá válik, cserkészcsapatokba, vagy ennek hiányában „bandákba” — „tömörül”. Most kell odavezetni azok közé a dogmák, kultuszok és ritusok közé, amelyek a magyarságot teszik.

Az ifjak már komoly elemek. Nekik már meg kell magyarázni, hogy megtanulhassák, mi az értékes és mi az értéktelen. Megtanulják, mi az örök magyar érték, mi a magyar lovagiaság, őszinteség, szabadság, függetlenség és bizonyosságtevés, hogy mást, az idegent kirosszálhassák magukból és másokból, amikor nemzetjövőt építeni mennek.

Karácsony Sándor kristálytisza felépítésű előadását a hallgatóság a ritka élvezetnek kijáró tisztelettel és hálával fogadta. A közönség háláját dr Haendel Vilmos, az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának igazgatója meleg köszönő szavai tolmácsolták.

regi kiváló sportember, éles szemével rögtön felismerte az erdélyi egyetel jelvényét és ennek alapján pillanatok alatt átfutott agyán, hogy azonos lehet a körözött bigámistával. A szemleírás is pontosan egyezett és erre Czerovszky Zoltán utána szól az elhaladó férfúnak:

— Máriás!... Várjon csak egy pillanatra...

A fiatalember megrezenve fordult vissza, mire Czerovszky Zoltán detektív az odaérkező rendőrséggel együtt nyomban igazolásra szólította fel.

— Én nem vagyok Máriás — mondta halálsápadtan a bigámista — és a következő pillanatban menekülni kezdett. Ezután a jelenet után kezdődött az a vad, felőránsal továbbtartó hajszá, melynek végén sikerült a belvárost körülfutkosó menekültöt elfogni és a debreceni rendőrség fogdája békisérni.

Máriás Béla, aki kihallgatása során azt panasolta, hogy áldott jószíve az oka annak, hogy a kettős házasság büntetésbe esett, mert mindkét felesége igényt tartott rá és nem volt lelke egyiket csalódnak kitenni. is-

DEBRECZEN

5. OLDAL.
1942. I. 110.

mert sportember. Mint labdarugójátékos egyszer a román válogatásban is szerepelt, azonkívül sikerrel allettizált, különösen a hosszú távfutásban voltak sikerei. Ez teszi érthetővé, hogy a marathoni futó bigámistát olyan nehezen tudták elfogni üldözői.

Hol töltötte az éjszakát Debrecenben a kettős házassággal vádolt férfi?

Máriás Béla, aki Debrecen közelében ugrott ki a robogó vonatból és menekült el kísérőjétől, kihallgatása során azt vallotta, hogy csak a reggeli órákban érkezett be Debrecenbe. Ezzel szemben a debreceni rendőrség megállapította, hogy már éjjel előt begyalogolt a városba és csupán diszkrécióból mondta, hogy reggel jött be, mert nem akarja elárulni, hogy hol töltötte az éjszakát. Kihallgatása során ugyanis elszölte magát, hogy Debrecenben is tartózkodik menyasszonyféléje és valószínűleg ott húzódnak meg a reggeli órákig a szerelmes szívmolnár, aki — mint mondotta — bejárta mesterségével kapcsolatban az országot és mindenütt voltak nőismerősei. A rendőrség most a debreceni nőismerőst kutatja és ennek megállapítása után Máriás Bélát Kézdivásárhelyre szállítják az ügyesség fogházába.

Dr Könyöky József rendőrtanácsossá nevezték ki

Dr. Könyöky József rendőrkapitányának a magyar királyi belügyminiszter előterjesztésére Kormányzó Urunk a magyar királyi rendőrség létszámában a rendőrtanácsosi címet és jellegűt adományozta. Dr Könyöky József rendőrtanácsost, aki a debreceni rendőrség büntügyi osztályánál fejtett ki értékes munkát, a múlt év augusztusában a visszatért Délvidékre, az újvidéki rendőrkapitánysághoz vezényelték, ahol az idegenellenőrzési osztály és bejelentőhivatal vezetője. Előléptetése Debrecenben úgy kartársai, mint számos tisztelője körében őszinte örömet kellett.

Félegyházy Sándor tisztifőorvos kinevezése

Dr. Félegyházy Sándor m. kir. h. tisztifőorvost a belügyminiszter előterjesztésére a Kormányzó Ur Ófőméltósága a VII. fizetési osztály jellegének adományozásával tüntette ki.

Ugyancsak a VII. fizetési osztály jellegét kapta dr. Márton Géza szoboszlói tisztiorvos is.

Kinevezések a vármegyei számvevőségénél

A belügyminiszter Hajdú vármegye számvevőségének tisztviselőkarában Dusa Zoltán vármegyei számvizsgálót számtanácsossá, Barna Elemér, Baesa Kálmán és Vida Károly számlellenőröket számvizsgálókká nevezte ki a IX. fizetési osztályba, míg Juhász József vármegyei számvevőségi díjnokot számvevőségi gyakornokká nevezte ki.

Kinevezések a debreceni rendőrség felügyelői karánál

A magyar királyi belügyminiszter a m. kir. rendőrség létszámában báró Wardener Mihály, a VIII. fizetési osztály címével és jellegével felruházott m. kir. rendőrfelügyelőt és Zsary Árpád, a VIII. fizetési osztály címével felruházott rendőrfelügyelőt VIII. fizetési osztályú m. kir. rendőrfelügyelővé nevezte ki.

Rádonyi Nándor és a Debrecenből Budapestre helyezett Szinyei Merse Miklós a IX. fizetési osztály jellegével felruházott rendőrfelügyelőket IX. fizetési osztályú rendőrfelügyelővé nevezte ki a belügyminiszter. A kinevezések híre őszinte örömet váltott ki Debrecenben.

H I R E K

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda.
Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
Éjjel 27-99. — Előfizetési árak havonta
3— pengő, negyedévenként 8-70 pengő.
Ára heteknap 12 fillér, vasárnap 24 fillér

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Nagy idők, nagy tanuja

távozott el az élők sorából Kolozsváron, amint a magyar rádió híradása elmondotta. Százitizenkét éves korában elhunyt egy magyar, aki annak idején a Bem erdélyi seregében, mint 18 esztendő atyias honvéd szolgáit és minden időtlen időkön át megőrizte zsinóros ciszruháját a mostani temetésére. Százitizenkét esztendő.

Roppant idő.

De nagy áldás is úgy, ahogy az öreg, pátriarkakorú honvéd megérett friss erőben és egészségben. Mert az volt, egészséges a legutóbbi időkig. Minden nagyobb baj és veszedelem nélkül élte meg ezt a két emberöltőt...

Persze, baj, veszedelm mégis csak volt.

Mindjárt a huszonkét esztendő megszállt, mely már aggasztán korban találta ezt a jó magyar embert. És a nagyon nehezen szálló esztendőkként mennyi, de mennyi izgalmat hozhattak a derék magyarra, aki előtt mindig nyitott volt a sír, minden percben várhatta, hogy el kell mennie a nagy útra, de jól tudta azt is, hogy nem temethetik el honvéd atyilában...

On, az Ursten nagyon jó.

Sokkal, de sokkal jobb, mint az emberek el tudják képzelni már azért is, mert az ember soha nem tudja felogni az Isten jószágát. Itt van örök példának ez a nagyon szép eset is. Megérte a nagy összeomlást annak idején, Petőfi elcsúszott, Bem menekülését, Világos eljöttét, a magyar éjszaka kegyetlen bánatát, a legjobbaink bitóra hurcolását, aztán felderült az ég és ismét szabad, nagy és boldog volt Magyarország népe. És jött a másik nagy háború, amikor mint öreg ember élte végig az eseményeket. Négy esztendő dicsőséges küzdelmet, majd az összeomlást, felfordulást, idegen megszállást, keserves két évtizedet, míg végül látta reszkető könnyes szemmel fehér paripán bevonulni országgyarapító Horthy Miklóst. Bizonyára elzengte a profétával ez a nagy korokat megért magyar: most bocsásd el Uram a te szolgád...

Mennyi szépség a sok, sok megpróbáltatás mellett.

Es most zsinóros, kávébarna negyvennyolcas honvéd atyilában szabad földben, a magyar házsongárdi temetőben fog nyugodni az utolsó, a legutolsó Bem honvéd... Jó az Isten, mert szereti az ő népet még a szenvedésben is...

— Vasárnapi istentisztelet a református templomban Nagytemplomban délelőtt 10 Csutoros Sándor, délután 5 Balázs Zoltán. — Kistemplomban délelőtt 9 dr Farkas Pál, 11 dr Révész Imre, délután 5 Csutoros Sándor. — Kossuth ucai templomban délelőtt 10 Sipos Imre, délután 5 Ács Mihály. — Károlyi Gáspár-terti templomban délelőtt 9 Kulcsár Dezső, délután 4 Sulyok Kálmán. — Ipotály templomban délelőtt 10 Molnár Ferenc, délután 5 Birinyi János. — Árpád-terti templomban délelőtt 10 dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 dr Erdői Mihály. — Homokkerti templomban délelőtt 10 Kovács József, délután 5 Dusicza Ferenc. — Nyilas-telepi templomban délelőtt 10 Mezey Béla, délután 3 Magi István. — Csapó-keri templomban délelőtt 10 dr Dancsházy Sándor, délután 3 Zsoldos István. — Kerektelepi templomban délelőtt 10 Szilágyi László, délután 3 Szilágyi L. — Dóczy József u. 2. sz., délelőtt 11 Koncz

Zoltán. — Augusztai szanatóriumban délelőtt negyed 10 Szenes László. — Egyetemi klinikák Szenes László, Koncz Zoltán. — Nyulast állami iskolában délelőtt 10 Lukács Gyula. — Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 Sárközy L. Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 Kovács Árpád. — Wolaffkatelepi olvasókörben délután 3 Dusicza Ferenc. Tanyai istentisztelet: Pallag délelőtt 9 és Szilkgát délután 3 vitéz Szabó E. Pac délelőtt 10 és Mézeshegy délután 2 Papp Géza. — Hegyes délelőtt 10 és Elep délután 2 Nagy Károly. Dombostanya délután 2 Tömörly Lajos. — Bánk délelőtt 9 Udvarhelyi György. — Diószegi út délelőtt 11 Udvarhelyi György. — Onód II. Vedres dűlő délelőtt 9 s Kunpálhalma délelőtt 11 Rápolthy Árpád.

— A római katolikus templomban rendes vasárnapi misered. A lelkesítő beosztást ma eszközölk.

— A görög katolikus templomban délelőtt negyednyolc órákor reggeli istentisztelet. — 8 órákor diákmissze. — Kilenc órákor katonamisse. — 10 órákor nagyszentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órákor csendes szentmise. — Délután fél 4 órákor rózsafüzér ájtatosság. — 4 órákor vecsernye és szentségimádás.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órákor középiskolai ifjúsági egyházi énekóra. Exhortációt tart Labossa Lajos. — Délelőtt 10 órákor és este 5 órákor gyülekezeti istentisztelet, prédikál: dr Pass László. — Délelőtt 10 órákor szórványistentisztelet Hajdúhadházon, prédikál: Sexty Zoltán.

— Istentisztelet a baptista imaházban. A szappanosucai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 imaóra, fél 10—fél 11-ig prédikáció. 11—12 vasárnapi iskola. Délután 6—8-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este 7—8-ig bibliaóra. — Pénteken este 7—8-ig imaóra.

— Dr. Wersényi György miniszteri titkár. A Kormányzó Úr Öfömlétsége a m. kir. belügyminiszter előterjesztésére dr. Wersényi György miniszteri segédtitkárnak a miniszteri titkári címet és jellegét adományozta.

— Február 23-án iktatják be Enyedi Andor tiszáninneni püspököt, akit most választottak meg erre a tisztségre. Debrecenből, illetőleg a tiszántúli egyházkerületből D. dr. Révész Imre püspök vezetésével küldöttség utazik Miskolcra és részt vesz az ünnepélyes püspöki beiktatáson.

— Kinevezések az OTI-nál. A belügyminiszter Neményi Emil számgyakorokat az OTI-nál számtisztító nevezte ki. — Csernus János irodafőtisztet pedig a belügyminiszter irodafőtiszté nevezte ki. — Pótló Miklóst az OTI-nál II. o. altisztító nevezte ki.

— Szeged város tisztviselői az elmúlt évben 30 százalékos pótlótelményt kaptak és a folyó évre további 25 százalékos pótlótelményt írt elő költségvetésbe a város. A belügyminiszter soronkívül és sürgősen döntött, helybenhagyta az újabb pótlótelményt, melyet visszamenőleg fizetnek ki 1941 június elsejétől. Február elsején tehát a szegedi városi tisztviselők a felémelt fizetés mellé még 55 százalékos pótlótelményt is kapnak.

— Zsolt Béla Debrecenben. Zsolt Béla, a kiváló író ma este 8 órákor előadást tart a hitközségi diszteremben. Fellépnek még: Garami Andor fővárosi író, Silberer Rózi, Vadász Zsuzsa és dr Epstein Sándor. Jegyek Csillagnál és este a pénziárnál.

— A Péterfia ucai egyházrész január 26-án este hat órákor tanácsülést tart a Baltazár-beremben.

— Szatmáron új rendszert vezettek be a városi közellátási hivatalnál. Kerületekbe osztották a várost és a házakhoz kézbesítik ki a liszt- és kenyérjegyeket. Nem kell tehát sorbaállani órákon át az új jegyek megszerzéséért. Ilyen módon gyorsabban és simábban halad a közönségnek a jegyekkel való ellátása, mint eddig történt. Minden családról nyilvántartó lap készül és annak alapján állapítják meg az ellátatlanság mértékét.

A tulajdonos távollétében kifosztották egy Poroszlai-úti lakást

Vakmerő betörést követtek el ismeretlen tettesek a Poroszlai út 68. szám alatt, Winkler János földbirtokos lakásán. Winkler néhány nappal ezelőtt családjával együtt elutazott Szolnokra. Ezt valahogyan megsejtették a tettesek és a tulajdonos távollétében használták fel bűncselekményük végrehajtására.

Az udvar felől a drótkerítés alját felvágva az éléskamara ablakához és az ablaküveget betörve az éléskamrában át jutottak a lakásba.

Az ötszobás lakásban valamennyi szekrény ajtaját felfeszítették, a ruhaneműket kidobálták pénz és ékszerek után kutatva. Valószínűleg egy egész éjszakán át tartózkodtak a lakásban és csak a hajnali órákban távoztak el zsákmányukkal.

A betörést a tegnapi napon fedezték fel olyan módon, hogy a szomszédban lakóknak gyanús lett a betört ablak éléskamara és jelentést tettek erről a rendőrségnek. Lakatos István detektív

szállt ki a helyszínre és már az első pillanatban megállapította, hogy az épületben betörők jártak. Nyomuk az udvaron át pontosan a kamarához vezetett. A szobák ajtaját felnyitva leírhatatlan rendtelenség tárult elé. A betörők mindent szédobáltak a lakásban és valószínűleg nagymennyiségű, több ezer pengő értékű kivevő ruhaneműt és élelmiszert loptak.

Táviraftig nyomban értesítették a Szolnokon tartózkodó Winkler János földbirtokost, aki az esti vonattal Debrecenbe érkezett. Még maga sem tudja pontosan megállapítani a tettesek által ellopott tárgyakat és a kár nagyságát, bizonyosra vehető azonban, hogy a betörők gazdag zsákmánnyal távoztak.

A nyomozás során a debreceni rendőrség olyan nyomokat talált, melyekből kétségtelenül megállapítható, hogy a betörést a helyzettel ismerős egyén követte el. Remény van rá, hogy a betörőket rövidesen kézrekerítik.

x Vattay tánciskolájában január 14-én diákok részére táncanfolyam kezdődik. Kossuth u. 11.

— A hentesszakosztály az Iparos Kör helyiségében folyó hó 12-én délután 7 órákor szakosztályi ülést tart. Minden szaktárs jelenjen meg. Elnökség.

x Garai tánciskolájában január 12-én új táncanfolyam kezdődik. Ma ösztánc.

— Ma tartja koncertjét az európai híriú Quartetto Poltronieri olasz vonósnégyes az Olasz Kultúrintézet rendezésében este 8 órákor a városi zeneiskola hangversenytermében. Annak a nagy érdeklődésnek eredményeként, amely minden évben megnyilvánul az Olasz Kultúrintézet koncertjei iránt, már minden jegy előjegyzésben elfogyott, úgyhogy a hangverseny alkalmával pénztár nem lesz felállítva. A Quartetto Poltronieri nemcsak Olaszország, hanem Európa egyik legelső vonósnégyese, így az érdeklődés mindenképpen indokolt.

x Estélyi, egyéni frizuráját dauerjét kifogástalanul elkészíti Nagy, Baltazár Dezső 14.

— Biharpüspöki mellett a vasúti vágány közelében férfinadrágban és csizmában találtak egy ismeretlen nőt, akit halálra gázolt a vonat. Az ismeretlen 20—23 éves nő kiletét nem sikerült megállapítani, mert zsebeiben semmi igazoló irást nem találtak.

x Gumicipő és csizma, zippzár javítás olcsón, jól, Kovács, Deák Ferenc u. 3.

— Az osztályorszáját húzásán 60.000 pengőt nyert: 81841, 20.000 pengőt nyert: 92416, 10.000 pengőt nyert: 1628, 2000 pengőt nyertek: 32072 83178, 1000 P-t nyert: 46180, 500 P-t nyertek: 7606 12162, 23512 36581 59197 76402 78467 94192, 300 pengőt nyertek: 2598 11528 12347 12846 15797 18899 18992 22578 23048 30774 32450 32705 46694 63939 82216.

— Kéthónapi fogháza ítélik el a debreceni törvényszéken árdragítás miatt Vass Imre 34 éves monostorpályi baromfikereskedőt, aki a debreceni piacra behozott 13 kövér kacát és negyett a kilónkénti 2,50 P-ös ár helyett 2,80 P-ért adott el. A piacra elkobozták a még eladásra nem került kövér kacákat is. Az ítélet nem jogerős.

— A keleti területeken a volt lengyel földön német katonákat telepítenek le, akik üzemeiket, birtokukat kaphatnak igen hosszú törlesztésre. A telepítésre kijelölt terület 86.600 négyzetkilométer.

— Elloptak egy erdőt Szatmárbán. Az Ecsedi-láp Lecsapoló Társulat feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik Mérc község közelében egy kilométeres területen erdőt egyetlen éjszaka teljesen kiirtottak és a fát a helyszínről elszállították. A nem mindennapi lopás tettesének nyomában van a rendőrség.

— Az Iparos Kör által folyó hó 11-én, vasárnap délután hatórai kezdettel tartandó kultúrdepután keretében dr. Hankiss János egyetemi tanár tartja meg nagy érdeklődéssel várt előadását az erdélyi költőkről. Az előadás mellett a zeneiskola két növendéke szerepel még magyar nóták és zene előadásával.

— Halifax megbetegedett és a tiszteletére rendezett fogadáson felesége olvasta fel helyette beszédét, melyben a 26 nemzet által aláírt szövetséget dicsőítette.

— Kalapáccsal gyilkosságot kísérelt meg Mirovics Salamon kovásznai állásnélküli tisztviselő. Vajna Zoltán kovásznai fakeskedő cselédeányát sújtotta fejbe. A leány birokra kelt támadójával és két ujját leharapta. A rendőrség által elfogott Mirovics azt állította, hogy kényszer hatása alatt eslekedett.

— Az Első Magyar Biztosítóra ruházták át az Economic és Sun angol biztosító intézetek üzletállományát.

— Felakasztotta magát gyógyíthatatlan betegsége miatt Kolozsvárott dr. Ötvös Lajos ügyvéd. Berkovics Miksáné kolozsvári lakos pedig idegrohamában felvágta ereit. Mindketten meghaltak.

— Eltűnt Belgrádból az aprópénz. Átesempszik horvát területre, mert ott még mindig érvényben van a szerb érepcenz és többet ér.

— Amerika nem engedi be a volt román királyt területére és Lupescuné asszonynak sem adtak beutazási engedélyt. A volt király és Lupescuné jelenleg Mexikóban tartózkodik.

— Budapest olyan nagy volt az elmúlt nap a hóesés, hogy egész éjszaka dolgozott a katonaság a hó eltakarításán. A munka csak a főbb útvonalakat tette szabaddá, a mellékutak tisztítására csak később kerül sor, ha újabb havazás nem lesz.

— Sopronban 400.000 pengős költséggel tisztviselőlakásokat építenek. A Magyar Hirlapírók Nyugdíjintézete ez évben 300 szobás üdülőszállót épít Sopronban.

— Takarítási és homokolni kell a járdát. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága felhívja a város érdeklét közönségét, hogy hóesés alkalmával a járdát megfelelő módon takarítsa, a sikos járdát a bal- és jobb oldalról elkerülve céljából: kellő mennyiségű homokkal, fűrészporral hintse be. Figyelmezteti a hatóság a város közönségét, hogy a havat, ucai szemetet, homokot, hamut, fűrészport, vagy salakot, stb. a járdaszegélyre, a mellette fekvő füves parkrésze, továbbá a járdá külső szélét mellett az úttesten az uccasprók által folyókának hagyott részre seperni az 56/2031-1887 hkg. számú szabályrendelet 17. §-a értelmében tilos.

Tengeren

Mily borzasztó szomjas vagy óh tenger
A folyókból fut gyomordba víz
Olyan vagy mint egy nagy részeg ember

Ki nem érez már a borban ízt.

Ha medrednek tömérdek vizében
Bacchus útné fel a sátorát
A hajós nép, palotád tükrében
Ünnepelné halottl torát.

Vékony Antal

Színház, Film, Szórakozás

Színházi műsor:

Szombaton délután: **Bécsi gyors.**
Szombaton este: **3 Huszár.**
Vasárnap délután és este: **Nem élhetek muzikaszó nélkül, Jávor Pál felléptével.**

Hétfőn este: **Nem élhetek muzikaszó nélkül, Jávor Pál és U. Kováts Terus felléptével.**

A színházi iroda jelenti:

Szombaton délután filléres helyárrakkal a **Bécsi gyors**, nagyszerű operett, este U. Kováts Terus és Szűcs László felléptével utoljára a **Három huszár**, a legreményesebb burleszk-operett kerül előadásra, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap délután s vasárnap este és nétfőn este Jávor Pál felléptével **Nem élhetek muzikaszó nélkül, Mórincz Zsigmond énekes vígjátéka**, Mina néni szerepében Kováts Terussal.

Nagy részvét mellett temették el **Sterbinszky Lászlót**, a városi nyomda betűosztályának volt vezetőjét. A köztemető díszravatalozó termében felravatalozott koporsót nagyszámú gyász-
közönség vette körül, melynek sorában a gyászoló család tagjain kívül ott láttuk Debrecen nyomdai munkásságát teljes számmal, ismerősök és tisztelők seregét. Gyászszertartás után megindult a gyászmenet a sírhoz, ahol a debreceni nyomdai munkásság nevében Simon István és Nyíri István László, az ország nyomdai munkássága nevében pedig Brumiller László (Budapest), továbbá Holló János mondtak búcsúztatót, majd örök nyugalomra helyezték Sterbinszky László földi maradványait.

Németország és Olaszország között földalatti kábelösszekötést létesítenek közelezen. Az olasz közlekedésügyi miniszter bejelentette, hogy a munkálatokat rövidesen megkezdik.

A kótes eredetű vagyonekat elkozzák Szerbiában és bíróságok vizsgálják felül a nagyobb vagyonekat és azok eredetét.

A szegedi egyetemen 30 parasztleány készül a szebb magyar életre az egyetemi ifjúság népfőiskoláján. Egyetemi tanárok vállalták az előadásokat. A parasztleányok tanfolyama két hétig tart és addig diákotthonban helyezik el őket.

Lindbergh ismét jelentkezett katonai szolgálatra, noha Roosevelt nemrég élesen visszautasította.

Zágrábot 700 esztendővel ezelőtt emelte szabad királyi várossá IV. Béla magyar király. Az ő emlékét ünnepelik most Zágrábban és a rádióban is előadást tartottak többször ezzel kapcsolatban.

A németek összeszedik ismét azokat a szerb hadifoglyokat, akiket hazaengedtek, mert bebizonyosodott, hogy sokan részt vettek a bandaharcokban. A fogolyszállítmányok újra megindultak Németország felé.

Amerikában bevezetik a cukorjegyet, mert a cukorbevétel megszűnt.

Az ország legjobban tejelő tehene az „Almás”, a karcagi mezőgazdasági szakiskolából került ki. A tehén öt év alatt 37.252 kg. tejzsírral tartja az első helyet.

Az északi fronton az oroszok ellen harcol egy önként jelentkezett 11 éves fiú is, aki erős testalkatú és kitűnő célzó. Rendes beosztása van az egyik csapatnál.

112 éves korában meghalt Petőfi fegyvertársa

Kolozsvár, jan. 9. Tegnap délután meghalt Kolozsvárt 112 éves korában Jób Ferenc, Erdély legöregebb embere. Jób Ferenc a szabadságharcban Petőfi Sándor fegyvertársa volt Bem tábornok hadseregében. Haláláig megőrizte azt a mundért, amelyben végigharcolta a szabadságharcot. A ma-tuzsálemi kort elért öregembert

ebben a mundérban temetik vasárnap.

Élete utolsó napjaiban húsz pengő kegydíjat kapott Jób Ferenc a várostól. Az utóbbi időben igen sokat szenvedett a hidegtől és könyörületből az egyik szomszédaszony magához vette. Ott halt meg tegnap délután a szabadságharc utolsó résztvevője.

Szigorúan büntetik a levante foglalkozástól távolmaradókat

A debreceni rendőrbíróság elé többek kerültek azok közül, akik a levante foglalkozáson nem jelentek meg. A mulasztásokért súlyosan megbüntette a rendőrbíró a vétkeket. Minden foglalkozás elmulasztása után egy napi elzárással büntette elsősorban a bíróság a levantét, aki ennek ellenére is mulaszt. Azokat a törvényszabta leg-súlyosabb büntetéssel, 60 napi elzárással fogják büntetni.

A január 7-én tartott tárgyaláson 25 levante került ítéletre, de ezek közül a legtöbb csak elsőszor került bíróság elé és ezek közül is többek, akik csak egy alkalommal mulasztottak. A rendőrbíró ítéletei

1-6 napig terjedő elzárást állapított meg.

A törvény rendelkezései értelmében felhívja a város levante parancsok, a szülőket, munkaadókat, gondviselőket, szállásadókat, a levantekezteket a levante foglalkozásokra mindenkor elengedjék és abban az esetben, ha a levanték nem tudnak megjelenni, például betegség, elutazás stb. miatt, akkor jelentsek be ezt még a foglalkozás ideje előtt. A bejelentést a városi levante parancsnokságon, Péterfia 45. vagy a levante foglalkozási helyén kell megtenni.

GYÁSZROVAT

Üzv. Faragó Jánosné Tóth Juliánna 78 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután félnégy órakor lesz a köztemető 2. b) ravatalozójából. Lakás: Domokos Lajos ucca 14. Temetését Bartha Váralata végzi.

Üzv. Morova Ferencné Nagy Eszter temetése szombaton délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Kinevezés. A belügyminiszter Darvas Mihályné sz. Nagy Aranka díjnyertes debreceni gyermekmenhelyhez ideiglenes minőségű kezelővé kinevezte.

A „Gönczy” Egyesületben nagy-értékű pedagógiai tárgyú előadást tartott Uhr Károly róm. kat. tanító a „Nyelvi ismeret” köréből. A jól felkészült tanító helyes érzékével mutatott rá azokra az utakra, amelyek a népiskolába járó gyermek tökéletesen elsajátítja a helyesírást, nyelvünk gazdag szókincsét és kifejező erejét. Az előadással kapcsolatban több értékes hozzászólás hangzott el. Hétfőn, 12-én délután 5 órakor a „Gönczy” Egyesületben Borköles Sándor népművelési titkár, felügyelő igazgató tart minden tanító számára nagy értékkel bíró előadást „Debrecen történelmi, kulturális és irodalmi nevezetességei” címen.

Az Alsónyírvíz Szabályozó Társulat legutóbb tartott ülését úgy határozott, hogy mivel nagy befektetéseket kell eszközölnie abból a célból, hogy a gazdák földjei a víztől mentesüljenek, olyan kivetést kellene csinálnia, hogy az eddigi katasztrális holdankénti 2.60 pengő helyett az 1942-ik esztendőben 4 pengőt fizetnének. Mivel a Társulat nem akarja terhelni a különben is nehéz helyzetben levő gazdákat, így a tervbe vett munkák kivitelezése érdekében a Magyar Általános Hitelbanktól 25.000 pengőt kölcsön vesznek és az 1942. évi kivetés kat. holdanként csak 3 pengő lesz, vagyis 40 fillérrel több holdanként, mint tavaly volt.

Nagy szeretettel mozdult meg az Ispótlányi Egyházzsász a Kollégium érdekében

Az Ispótlányi egyházzsász nem sokára tartja nagyszabású kollégiumi ünnepélyét, D. dr. Révész Imre püspök részvételével. Ezt megelőzőleg sok lelkességgel, fáradalommal járják Molnár Ferenc lelkipásztor, Birinyi János segéd lelkész és Sárközy Lajos segédlelkész az Ispótlányi református családokat. Azt a kérést terjesztik elő, hogy akár adománnyal, akár hagyományozással vagy megajánlással járuljanak hozzá a mai nemzedék örösi erőfeszítéséhez, a Kollégium felségítésének nemes és történelmi jelentőségű akciójához.

Nagy örömmel állapíthatjuk meg, hogy az Ispótlányi lelkek megértették a mai kor kötelességeit, a hívó szót és a legnagyobb szeretettel, nemes vetélkedéssel igyekeznek mindenki anynyi részt vállalni a Kollégiumért való áldozathozatalból, amennyit ereje enged.

Az Ispótlányi egyházzsász kollégiumi ünnepélyén bizonyára egyik legszebb rész lesz az, amikor a nemeslelkű adakozókról történeti megemlékezés.

Két-három méteres hótörzsek a Balaton déli partján. Nagykanizsáról jelentik: A tegnapi hóvihár, amely főleg Balatonboglár, Fonyód és Siófok környékén dühöngött, két-három méteres, sőt még magasabb hótörzseket is emelt mindenfelé és nagyon megnehezítette a közlekedést. Különösen Komáromváros és Zalaszántajak között voltak nagy hófúvások. Komáromváros, Kis-komárom és Darabint község vidékén két-három méter magas a hó. A jelentés szerint két-három napig is eltart majd, amíg az utakat sikerül szabadadtenni, de ez is csak akkor lehetséges, ha nem jön közbe újabb szél, vagy hóvihár.

Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknek, akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyű béliürülésük legyen, a természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorral egy kis pohárral bevéve — gyakran a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát!

Homokvíhar tombol ismét az észak-afrikai fronton. Egyébként az észak-afrikai német csapatok főparancsnoka Tripoliszból újabb erősítéseket kapott.

DEBRECZEN

7. OLDAL
1942. I. 110.

A debreceni Turul-tóher hullámai

A debreceni Turul-követtábor hullámai egyre tartanak. A „8 Órai Újság” hasábjain közölte a Turul Szövetség nyilatkozatát, majd egyik turullista vezető nyilatkozatát, most pedig jelentkeznek az ellentábor, mely a „Fiatalok” c. folyóirat körül csoportosul. Ennek nyilatkozatát a „Pest” és a „Magyarország” című lap közli és ez a nyilatkozat a következőképp szól:

„A „Fiatalok” karácsonyi számában a Turul Szövetség debreceni követtáborával foglalkozó cikkünkkel kapcsolatban a Turul Szövetség fővezérsége nyilatkozatot tett közzé, amelyben be számolónkat a szövetség belügyeibe való beavatkozásnak, valótlannak, a zsidó sajtó számára madáretetőnek minősíti és azt a rágalmat kockáztatja meg, hogy a cikk mögött a népfőnt áll.

Álláspontunk: I. A „Fiatalok” nem a Turul Szövetség belügyeibe avatkozott bele, hanem mint az osztálytalan magyar ifjúság lapja, kötelességének tartja foglalkozni az ifjúság életének minden jelentős megnyilvánulásával és állást foglalni azokkal szemben, akik megakadályozzák, hogy az ifjúsági szervezet irányítása ifjúsági kezébe kerüljön.

II. A leghatározottabban visszautasítjuk a nyilatkozatnak azt a kitételét, hogy a cikk mögött a népfőnt áll, valamint, hogy bárki is a „Fiatalok” hasábjait „a zsidó sajtó számára madáretetőül” használhatná fel. Lapunk mögött sem a népfőnt, sem egyéb front, vagy párt nem áll, hanem a független magyar ifjúsági tömegek. Aki lapunk számait figyelemmel kíséri, az előtt nem lehet kétséges, hogy a zsidó kérdésben a legradikálisabb álláspontot foglaljuk el;

III. Felszólítjuk a Turul Szövetséget, jelölje meg nyolc napon belül, kiket tart a népfőnt tagjainak, hogy ezért a kitételért a független magyar bíróság előtt vehessünk elgéttelt.

IV. A „Fiatalok”-ban közölt cikk állításait fenntartjuk. Különös örömmünkre szolgál, ha azokat a magyar független bíróság előtt módunkban lesz bizonyítani.

„Fiatalok” szerkesztősége

A „Fiatalok” című folyóirat körül Kodolányi János és Fitos Vilmos hívei csoportosulnak.

Magunk részéről annyit jegyzünk meg, hogy távolról sem kívánunk beavatkozni az ifjúság belső vitáiba és az egész vitára csak azért térünk ki, mert az a debreceni követtábor hullámai nyomán keletkezett. A két szembenálló álláspont ismertetése pedig a közönség tájékoztatását célozza.

A Tiszát jégpáncél borítja. Egy lapéi leány a jégablakon át akart menni, de a víz alá került. Holttestét nem találták meg.

Komáromban 175 sokgyermekes család részére építettek téglából házat és a tavaszi hónapokban még 25 házat építenek. A házak újfajta téglaegetési eljárással termelt téglából épültek fel.

Anyakönyvi hírek

Születések: Horváth Sándor napszám, Szeremlei út 4 B), fiú Sándor. — Szakács László nyilvántartó, Erhatvan, fiú László. Horváth István napszám, Máriapócs, fiú István. Varga Ferenc MÁV Dózsa ucca 21. leány Katalin. Fényi János napszám, Diószegi út 22., f. Lajos. Barta József MÁV, Rásó Gyula ucca 4., fiú József. Kürthy Pál Hajdúszoboszló, fiú Péter. Pázmány István kocsis, Ebes 58., fiú László. Hevesi István bérli, Szapannos u. 17. leány Katalin. Jobbágy István napszám, Macs 71-73. leány Iлона. Papp István szobafestőmester, Teleki u. 33., fiú Miklós. Kurtás József gyár munkás, Szapannos ucca 19., fiú Attila. Nagy János kishérlő, Vedres dűlő 21. fiú István. Menyhart András napszám, Hajdúsámson, leány Erzsébet. Szabó Ferenc napszám, Hatvan u. 39. fiú Lajos. Nagy Lajos napszám, Bellegelő 360. leány Iлона. Szkadányi Emil MÁV tiszt, Kolónia, fiú Emil. Kontsek László fűszernagykereskedő, Kossuth u. 45. leány Imola. Kónya Ferenc MÁV, Rudolf u. 20. leány Katalin. Horcel József géplakatossegéd,

Ritka alkalmi vétel:

National Cassa legmodernebb Centrifugál facsarógép, Gázkalander (vasalógép) Jégsekreány Hűtőgép 15000 kalóriás Takaréktűzhelyek gázra és szénre stb.

Angol Királynő Szállóban

Huszárgál ucca 48. fiú László. Bőr János napszám, Eötvös u. 100. leány Julianna. Terebesi István MÁV, Gazdag u. 22., fiú István. Kovács István kisbirtokos, Kétnalom u. 8. fiú Sándor, Biedermann Sándor kereskedő, Kisvárdai lány Éva. Rábai Károly MÁV, Ovoda u. 5., fiú Károly. Hutschausen Elemér pü. s. titkár, Erzsébet u. 52-54. fiú Iván. Galys Bálint napszám, Kálmán u. 21. fiú Sándor. Obis Gyula napszám, Baross u. 24., fiú Zoltán. Papp Elek MÁV Keresztesi u. 25. fiú Elek.

Eljegyzések: Juhász Ferenc gazd. Perec dűlő 19.—Kaszai Erzsébet, Haláp 150 sz. Veres Sándor napszám, Haláp 77.—Magyar Pintoska, Nagycsere 67. sz. Hajdú Ferenc cipészsegéd, Somogyi P. u. 10.—D. Szabó Margit ugyanott. Rosenberg Vilmos gazdatiszt, Erős Lajos u. 6.—Varga Julianna, Szappanos u. 3. Mester Gyula férjiszabóság, Csap u. 9.—Szilágyi Margit, Csillag u. 86. Juhos Sándor városi tisztviselő, Eötvös u. 7.—Sziklai Margit ugyanott 32. Badacsonyi István MÁV, Jerikó u. 31.—Szatmári Julianna, Hatvan u. 12. Csorba István MÁV, Vár u. 8.—Ary Erzsébet, Zrínyi u. 13. Molnár Gyula MÁV, Tánácsics u. 7.—Kemecei Eszter, Keresztes u. 23. Bencsik László m. hiv.—Hajdú R. Széchenyi u. 40. Marincsik Kálmán csizmadiaség, Csapó u. 81.—Veres Ilona, Hajdúhadház. Sipos Sándor napszám, Csalogány u. 11.—Nyíri Erzsébet ugyanott 24. Angyal Béla m. hiv. Perces u. 23.—Blander Margit, József kir. herceg u. 38. Hevesi Gyula építőmester, Korponai u. 12.—Ungvári Anna Dobó u. 18. Szilágyi István napszám—Somogyi Margit, Zápolya u. 2. Főgel László kereskedőség, Barna u. 14.—Horovitz I., Mester u. 44. Tóth László nyomdászsegéd Budapest—Losonczy Erzsébet, Hüvelyes u. 11.

Házasságkötések: dr. vitéz U. Szabó András gyógyszerész, Péterfia 42.—Vásáry Anna, Kossuth u. 54. Molnár József műszerész, Rothermere u. 57.—Adorján Éva, Arany János u. 31. sz. Harkányi Károly kőfaragómester, Kassa út 43.—Farkas Ilona, Szolnok. Engel László m. hivatalnok—Klein Irén, Péterfia u. 42. Medvics Lajos szobafestőség, Király Ferenc u. 30. Györfi Imre postatiszt, Eötvös u. 62.—Orbán Katalin, ugyanott 56. Nagy József ht. őrmester, repülőter—Lendvai Margit, Epreskert u. 11.—B. Berencsi János fodrászsegéd, Pavillon-laktanya—Szántó Margit, Szoboszlói u. 10. Gál István jegyzőtanf. h. Gyancy Ilona, Nyiregyháza.

Háhalozások: ifj. Dorogi Károly ref. 22. éves, Böszörményi úti laktanya. Bukovits István ref. 62. éves, Tóth Árpád u. 14. vitéz Kovács Barna ref. 59. éves, Vasvári Pál u. 18. Radetzky Józsefné ref. 67. éves, Czegléd u. 16. Frenkel Zoltán izr. 51 éves, Jókai u. 9 C) Farkas János ref. 59. éves, Kereszteszegi u. 53. özv. Balla Kálmánné ref. 84. éves Vigkedvü M. u. 60. Fábrián Gyula rk. 8. éves, Teleki u. 41. Szabó Lajos ref. 86. éves, Kisfaludi u. 29. Betteki József ref. 42. éves, József kir. herceg u. 24. özv. Sinka Sándorné ref. 85. éves, Hadházi u. 5. sz. Ötvös István ref. 41 éves, Vargakert u. 6. özv. Szentpéteri Sándorné ref.

75. éves, Olajhó 14. Szita Józsefné rk. 83. éves, Harsányi Gusztáv u. 8. özv. Oláh Istvánné rk. 77. éves, Poroszlai u. 6. sz. özv. Kapusi Jánosné ref. 78. éves, Bujdosó u. 23. Pál András rk. 74. éves, Kishegyesi út 40. dr. Szilvassy Zoltán rk. 56. éves, Domokos Lajos u. 15. Farkas István ref. 21. éves, Vámospércs. özv. Faragó Jánosné ref. 78. éves, Domokos Lajos u. 14. özv. Fülöp Mihályné ref. 72. éves, Bujdosó u. 36. Isaszegi József rk. 7. éves, Földi u. 22. özv. Morova Ferenc ref. 68. éves, Keresztesi u. 5 C. özv. Tóth Péterné rk. 80. éves, Kishegyesi u. 40. sz. Tóth Károly ref. 63. éves, Bellegelő 225. Zeke Andrásné ref. 38. éves,

SPORT

Zörgővel megszakította a tárgyalásokat a DVSC — a szegedi Mester megszerzése előlérben

Azok a tárgyalások, melyeket a DVSC vezetősége már szinte a perfektuáliság lefolytatott Zörgő ügyében a játékoskal és az Újpest megbízottjaként Debrecenbe érkezett Vincze Jenővel, a tegnapi napon teljesen félbeszakadtak. A DVSC vezetősége már attól kezdve meg lehetős bizalmatlansággal kezelte az ügyet, amikor az Újpest ellenkövetéssel, a lelépési díjon kívül egyik legnagyobb játékoskérésünknek, Tiszának átadására vonatkozó igényrel lépett fel. Ettől függetlenül is valószínűleg ismét felvették volna a tárgyalások fonalát a két egyet megbízottal, de a tegnapi napon távirati értesítés érkezett, mely szerint Zörgőnek a MÁV műhelytelepen való alkalmazása vasútas sportszabályok megsértése miatt — melyek még a játékosnak a Törökvis tagjaként való működése alatt keletkeztek és Törökvis játékosoknak a Gammához való átlépésével állnak összefüggésben — akadályokba ütköztek. Emiatt valószínűleg nemcsak Debrecenben, hanem Diósgyőrről sem lehetne elhelyezni Zörgőt és így a tárgyalások továbbfolytatása teljesen tárgyalatlanná vált.

A DVSC vezetősége ezután más irányba fordult és telefonon Kántor Ferenc MÁV főtiszt megbeszélést folytatott Markovits Szilárdal, a Szeged ügyvezető elnökével, Mester átengedése ügyében. A válasz kedvező volt és Palotás edző tegnap Szegedre utazott, a részletek megbeszélése véget. Mester allround képességű játékos, kemény, kiváló futballista, akinek megszerzése még nagyobb nyereséget lenne a DVSC-nek, mint Zörgő leigazolása lett volna.

Új játékosokat táncolnak össze a DVSC január 17-iki műsoros sportmulatságán. Ugyanis a sportmulatság bevételét új játékosok megszerzésére fordítja a vezetőség.

Galaczy Katalint, a DTE kiváló hölgytornászt, aki az országos bajnokságokon Miskolcon második helyezett lett, a MOTESZ meghívta a válogatott hölgykeret edzésére.

A DTE tornászait meghívták a DIMAVAG disztornájára. A disztornán Galaczy Kató, Kapusi Julia, Tóth M., Kertész, Kiss Mária és Anna, Tóth Lajos és Mogyoróssy Győző vesznek részt. Hajdúhadház.

APRÓHIRDETESEK

LEVELEZÉS

2 filléres váltópénz egy-pengős tekercsekben kiadóhivatal pénztárában délelőtt 9—2 óráig kapható. 892

NYOMOZÓ IRODA

Jánossy magannyomozó, Virág u. 21. Tel.: 23-78. Több évtizedes gyakorlattal megfigyelést és nyomozást bizalmasan és előnyösen vállal. 1291 3. 10

Gálocsy legrégebbi magannyomozó megfigyelési nyomozásai díszkrétek, eredményesek. Zöldfa 3. T.: 28-72. 942 1. 15

ALKALMAZÁST nyér férfi

Szigyártósegédet vagy munkást keresek, cím: a kiadóban. 1405

Sütődében fiatal segédet felveszek. Kányási, Virág 1. 1411

Kifutófiúkat, kerékpározni tudót, felveszek azonnal. Hirlapiroda, Teleki 94. 1407

ALKALMAZÁST nyér nő

Fényképészdéléányt vagy segédet, esakls elsőrendű munkaerőt, valamint tanulói felvezetőkés foto. 1300

Három kisleány mellé (10, 5 és 1 és fél évesek) intelligens, megbízható, igazolt gyakorlattal bíró, gyermekszerező házias leányt keresek. Ajánlatot a pontos címmel, fényképpel és fizetésigényrel, eddigi működés leírásával „Gyalátság” jellegére a kiadóba kérem 1351

Jól számoló, perfekt gépirónót, keresztényt felveszek. Deutsch, Piac 58. 1358

Leány cukorkát árusítani Csokonai-színház karzatára felvétetik. Jelenkezni este 7-től büfében. 29

Fiatall kerékpározó lány felvétetik. Autosyphon üzlet, Szent Anna 5. 1401

Gyertyaüzemben könnyű munkára ügyeskező leányt felveszek. Nap 4. 1412

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Jömegejelenésű, perfekt szobaleányt keresek 15-ére, vagy február elsejére. Vilmos eszter körút 28. Tel. fon 29-60. 1386

Szak'csné felvétetik január 15-re. Hunyadi 16. 1382

Jól főző mindenes szakácsnő tanyára nagy fizetéssel felvétetik. Cím a kiadóban. 727 vv.

Bejárónő felvétetik. — Hüvelyes 10. Jelentkezni 10—12-ig. 1402

Február elsejére keresek főzéshez értő, komoly mindeneset hosszú, jó bizonyítvánnyal. Jelentkezés délután 4—5 óra között Burgundia 1. Igazgatói lakás. 1378

AJÁNLAT

Függönyöket, csipkeszővetet, köpöli anyagokat, köpöli betéteket olcsón. Rothermere u. 36. szám, keresztépület. 1231 1. 21

Koresolya 5 pengőtől, villanykörtecsere 30 fillér, gramofonlemezcsere, dísztárgyak. — Bíró, Hunyadi 22. 309 3. 24

Órajavitást vállalom, s ócska órákat veszek. — Schiffmann, Vendég u. 7. sz. kisállomásnál. 1942 11. 3.

Fonásra alkalmatlan angoraszőrből női és férfi kalapot készítek Kallipar. Széchenyi 7. 901 6. 30

Aranyat, ezüstöt, brilliánt magas áron vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1869 3. 20

Használt varrógépek, s gépalkatrészek minden géphez. Javítások felelősséggel, vétel, csere. Eisenberger, Csapó u. 101. 1501 1. 25

Legolcsóbban fest, tisztít, Weisz, Arany János ucca 29. sz. 1941 vv

Számos hajára meghozza biztos gyógyulást különleges haskötőim. Kiss Béláné, Kossuth 59. 687 1. 11

Szappannak való zsírt szappanra becsérél Pál János szappanosmester, Kölesei 8. 1285 2. 8

HERESLET

Jó egerésző cicát fiával ajándékba adok állatbarátnak, Szegfű u. 33. 1380

ELELMISZER ITAL

Tejet állandó szállításra keresek, kannákat adok. Varga fűszerüzlet, István út 4. A Kishegyesi út mellett. 1363

Fajalma kicsi és nagyobb mennyiségben egy pengőtől felfelé Hatvan 41 kapható. 1325

Uradaimi falama kis-csibén és nagyban állandóan kapható. Széchenyi 22. 1409

OKTATÁS

Naményi gyorsíró, gépirőiskolában kezdő tanulóban bármikor megkezdhető. Vasúti kedvezmény. Batthyány 1. 878 1. 4

Símai gyors és gépirőiskolában állandóan beiratkozhat Piac 73 Al. lamvizsga 1311 1. 11

HANGSZER

Bécsben képzett zongorahangoló lelkiismeretes munkát végez. — Ebenstein, Piac 59. 1917 1. 19

Tangóharmónikát nálam vesz, ingyen tanítatom. Zongorák eladása vétele Tanczer. Batthyány 1. 1299 1. 10

Zongorát bérbevennék, címet, ahol megtekinthető, kérem bejelenteni Jókai 6. Reich. 1385

BÜTOR

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben. Piac 71, 269 3. 25

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jöminőség. Előnyös árak. Hunyadi u. 2. 398 2. 1

Keményfa félháló, szolon eladó Nap 27. Fodrászüzlet. 1376

Topolya szekrények, előszobaszekrény eladó. Szent Anna 10. Félémelet. 28

Modern háló, ebédlő, konyhaberendezés, kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Eladó egy antik kis ebédlőszekrény, egy íróasztal és egy lámpa. Megtekinthető délelőtt 10—2-ig Kálvin tér 19. III. em. 26. ajtó. 1381

Világos keményfa hálószobabútor eladó. Hatvan 59. 30

Jux billiárdasztal és két cégtábla eladó. Erzsébet 55. 1357

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Egyszobás modern lakás azonnal átvehető Arany János 1. II. em. 1379

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Elcsereolnám kertsgében villamosított 6—8 pernyire levő két parkettes szobás, különálló összkomfortos lakásomat, s víz, gáz bent, lakbéré 68 pengő, hasonló, kertsgében levő háromszobás, s összkomfortos, különálló lakással, magasabb lakbérrel. Ajánlatokat „Villamoshoz közel” jellegére a kiadóba kérek. 439 vv

Kettő szoba különbejárttal irodának kiválóan alkalmas, kiadó. Hunyadi 21. 1337

BÜTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szobát keres a belvárosban, vagy a klinikához közel egytemi hallgató. Ajánlatok „Bútorozott szoba” jellegére. 1371

Különbejártú bútorozott szoba külön előszobával, fürdőszobával kiadó. Simonffy 40. 1404

Udvari bútorozott szoba úrinőnek kiadó. — Hatvan 16. 1394

Bútorozott kis szoba egy személy részére kiadó. Csapó 26. földsz. 1. 1390

ELVESZETT

Elveszett hétfőn egy balos férfi sárcipő a nagyalomás és Vargakert közelében. Megtalálójára jutalomban részesül Bán u. 5 alatt. 1383

Képzett patika előtt elvesztett egy barna bárnyóbéléses halbőrkeztű, visszahozója 5 pengő jutalmat kap. Rothermere 39. 1408

HASZNÁLT RUIA — CIPŐ

Eladó egy jó állapotban levő szmokingöltöny, közép nagyságú. Homok 89. 31

Egy szívbunda eladó. — Werbőczy 10. 1395

INGÓSÁG ELADÁS

Többféle motorkerékpár alkatrész, jutányosan eladó. Nagyváthy Kossuth u. 29. 1937 vv

Alkalmi vétel, hűtőgép, tűzhelyek, billiárdasztalok s egyéb szállodai berendezések, asztalok, székek, evőeszközök stb. 1942 január 5-től 15-ig. Angol Királynd szállodában, darabonként is eladók. 576 1. 15.

Eladó hálószobabútor, autógépjár fűrdőkád, dal, ebédőcsillár, ikerablakra iparművészeti függöny, hossza 4, szélessége 3 méter, egy paplan két húzzattal, egy csipkegyteríté diszpárnával, üveg és bedlőszerviz, olajfestésű képek és szobanövények. Érdeklődni Szöllösi tőzde, püspökpalota. 1414

GAZD. ESZKÖZÖK

Eladó új ígás szánkók. Nagy famegmunkáló telep, Kishegyesi út 2. 1399

ELADÓ HÁZ

Eladó kétszobás, komfortos családi ház. — Azonnal beköltözhető. Eötvös 42. Ugyanott egy gyermekágy ma. rúccal eladó. 1295

Eladó 3 és 2 szobás ház bankteherrel. Értekezni Homok 82. Ugyanott 2 darab hater ezer pengős ház. 1413

Uriház eladó Búndi ucca 4. szám, ucca 4 szobás modern, udvari 3 szobás, fürdőszobás lakásokkal. Békés ügyvéd. Batthyány 17. 33

ELADÓ ÁLLAT

Mangalica kan, mezőhegyesi állami birtokról hozott 23 hónapos, eladó, vagy kettő darab 8—10 hónapos jó fajta kanna elcserehető. Cím a kiadóhivatalban. 935 vv.

Előzetes felhívás

PÁLFI JÓZSEF

Kiadás felhívás

NY. SZIGETHY GYULA

igazgató

Kiadás és nyomás a

REZANTULI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felelős nyomban

SZIGETHY MÁRKOS